

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต
เทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ตามหลักอิทธิบาท 4

พระธีรศาสน์ ฉันทวุฒโฒ (ปัญญาดี)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2564

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต
เทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ตามหลักอิทธิบาท 4

พระธีรศาสน์ ฉันทวุฒโฒ (ปัญญาดี)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2564

PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF LOCAL DEVELOPMENT
PLANS ALONG WITH THE FOURFOLD ITTHIPADA IN SAENSUK
MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT
UBON RATCHATHANI PROVINCE

PHRA THEERASARN CHANDAVUDDHO (PANYADEE)

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
PROGRAM IN BUDDHISTIC LOCAL GOVERNMENT
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2021

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ชื่อนักศึกษา : พระธีรศานต์ ฉันทวุฒโต (ปัญญาดี)

ชื่อปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์

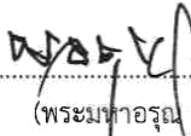
ปีพุทธศักราช : 2564

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ชนาธิป ศรีโท

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระมหาวิรุช วิโรจโน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

.....
(พระมหาอรุณ ปณณารุโณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :
ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล พรหมกุล)

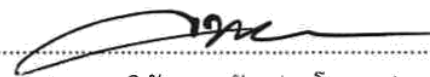
กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

.....
(ดร. ชนาธิป ศรีโท)

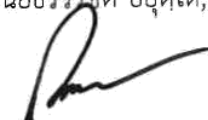
กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

.....
(พระมหาวิรุช วิโรจโน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

.....
(พระครูวินัยธรรมรัต ปยุตโต, ดร.)

กรรมการ

.....
(พระครูสังฆรักษ์ทวี อภโย, ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic : Public Participation in the Preparation of Local Development Plans Along with the Fourfold Itthipada in Saensuk Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province

Student's Name : Phra Theerasran Chantawutto (Panyadee)

Degree Sought : Master of Political Science

Program : Buddhistic Local Government

Academic Year : 2021

Advisor : Dr. Chanathip Sritho

Co-Advisor : Phramaha Wiruth Wirojano, Asst. Prof. Dr.

Accepted by the Faculty of Social Science, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Political Science in Buddhistic Local Government Program.

Dean of Faculty of Social Science

A. Panyaru

(Phramaha Arun Paññāruṇo)

Dissertation Committee:

Chairman

Sur

(Asst.Prof. Dr. Suraphon Promgun)

Member (Advisor)

Chanathip

(Dr. Chanathip Sritho)

Member (Co-Advisor)

Wiruth

(Phramaha Wiruth Wirojano, Asst.Prof. Dr.)

Member

Worachat

(Phrakruvinaidhorn Worachat Payutto, Dr.)

Member

Thawee

(Phrakrusangkharak Thawee Abhayo, Dr.)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีบท 4
ชื่อนักศึกษา	: พระธีรศานต์ ฉันทวุฒิโธม (ปัญญาดี)
ชื่อปริญญา	: รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
ปีพุทธศักราช	: 2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.ชนาธิป ศรีโท
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระมหาวิรุฬ วิโรจน์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีบท 4 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีบท 4 และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีบท 4 วิธีการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 392 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีบท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีบท 4 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ด้านเพศ ไม่แตกต่างกัน และด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีบท 4 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น

ให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมมากขึ้น และให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่างๆของชุมชน และควรสำรวจความพอใจในการจัดทำแผนพัฒนา
ด้านสาธารณสุขภาค

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, แผนพัฒนาท้องถิ่น, เทศบาลตำบล, อธิปไตย 4

ABSTRACT

Thesis Topic	: Public Participation in the Preparation of Local Development Plans along with the Fourfold Itthipada in Saensuk Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province
Student's Name	: Phra Theerasarn Chandavuddho (Panyadee)
Degree Sought	: Master of Political Science
Program	: Buddhistic Local Government
Anno Domini	: 2020
Advisor	: Dr. Chanathip Sritho
Co-Advisor	: Phramaha Wiruth Wirojano, Asst. Prof. Dr.

The objectives of this research were as follows: 1) to study people's public participation in the preparation of local development plans in SaenSuk Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province along with the fourfold Itthipada 2) To compare the participation of people in preparation of local development plans in the Saensuk Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province along with the fourfold Itthipada and 3) to study recommendations of people's participation in the preparation of local development plans in Saensuk Municipality Warin Chamrap District Ubon Ratchathani Province along with the fourfold Itthipada. The researcher studied the research by survey research method. Data was collected by using a questionnaire with people living in Saen Suk municipality. The sample group obtained by calculating the sample size according to the Taro Yamane formula was 392 people. The used tool for collecting data in this research was a questionnaire. For data analysis, Statistical Package for social science (SPSS) was utilized to analyze for a percentage of frequency, Standard Deviation, t-test, One-way ANOVA in the case of three or more independent variables. When there is the difference compared in pairs using (Least Significant Difference: LSD) by specifying the level with a statistical significance level of 0.05

The results were found that:

1. People have opinions on people's participation in the preparation of local development plans in Saen Suk Municipality, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province, along with the fourfold Itthipada. It was found that at the highest level in all aspects.

2. Comparison of people's opinions towards people's participation in the preparation of local development plans in Saensuk Municipality, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province, along with the fourfold Itthipada, classified by

personal factors According to the assumptions set, it was found that gender was not different and age, education level, occupation, and average monthly income were significantly different at 0.05 level.

3. Suggestions for people's participation in the preparation of local development plans in Saensuk Municipality, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province, along with the fourfold Itthipada, it was found that the people had an opinion to have and knowledge about the preparation of local development plans for public relations the people. Some strategies will allow more people to join the community and give importance to the preparation of local development plans by allocating budgets to support various community projects and should survey the satisfaction in the preparation of the development plan for utilities.

Keywords: participation, local development plans, Saen Suk Municipality, Fourfold Itthipada

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับอนุเคราะห์และช่วยเสนอแนะการทำงานให้สำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณท่าน พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร. ร่องอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยอีสาน ที่ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอเจริญเจริญพรขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.ชนาธิป ศรีโท ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พระมหาวิรุฑ วิโรจโน, ผศ.ดร. และพร้อมยังให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามให้ตรงกับหัวข้อวิจัย

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ที่ยังตรงอีกครั้ง คือ พระครูสังฆรักษ์ ทวี อภโย, ดร. ดร.อัครเดช นิลโยธิน และ ดร.อภิชาติ เหมื่อยไธสง อาจารย์ประจำวิชาระเบียบวิธีวิจัย นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองกับประชาชนในเขตเทศบาลแสนสุขในการศึกษาครั้งนี้

ขออนุโมทนาขอบคุณนายกเทศมนตรีในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และผู้เกี่ยวข้องในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณ ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่านด้วยเทอญ

พระธีรศานต์ ฉันทวุฑโฒ (ปัญญาดี)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	6
2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	6
2.1.2 ความหมายและรูปแบบการมีส่วนร่วม.....	7
2.1.3 หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	9
2.1.4 ระดับของการมีส่วนร่วม.....	10
2.1.5 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม.....	12
2.1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม.....	14
2.2 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	16
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	16
2.2.2 ประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	18
2.2.3 องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	19
2.2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น.....	20
2.2.5 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี.....	21
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักอิทธิบาท 4.....	24
2.4 บริบทของพื้นที่.....	29
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	49

สารบัญ(ต่อ)

3.2	วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	49
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
3.7	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
4.2	ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4	60
4.3	ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4	65
4.4	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4	92
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	94
5.2	อภิปรายผล.....	96
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	101
	บรรณานุกรม.....	103
	ภาคผนวก.....	110
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	111
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	113
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	117
	ภาคผนวก ง แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	120
	ภาคผนวก จ แบบสอบถาม ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่น.....	126
	ประวัติผู้วิจัย.....	135

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	จำนวนประชากรแบ่งออกเป็นหมู่บ้าน และขนาดของพื้นที่.....	30
ตารางที่ 2.2	ข้อมูลประชาชนและครัวเรือนในเทศบาลแสนสุข.....	31
ตารางที่ 2.3	ช่วงอายุและจำนวนประชากรในเทศบาลแสนสุข.....	32
ตารางที่ 2.4	จำนวนสถานศึกษา/ครู/นักเรียน ในเทศบาลแสนสุข.....	34
ตารางที่ 2.5	โครงสร้างอัตรากำลังพนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข.....	37
ตารางที่ 2.6	โครงสร้างอัตรากำลังโรงเรียนเทศบาลแสนสุข.....	37
ตารางที่ 2.7	โครงสร้างอัตรากำลังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....	37
ตารางที่ 2.8	รายรับรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี.....	38
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา.....	51
ตารางที่ 4.1	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	57
ตารางที่ 4.2	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	58
ตารางที่ 4.3	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	58
ตารางที่ 4.4	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	59
ตารางที่ 4.5	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	59
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.....	60
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ.....	61
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ.....	62
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์... ..	63
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล... ..	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.11	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ.....	65
ตารางที่ 4.12	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุ.....	66
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุ.....	67
ตารางที่ 4.14	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสึนใจ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่.....	68
ตารางที่ 4.15	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่.....	69
ตารางที่ 4.16	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่.....	70
ตารางที่ 4.17	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่.....	71
ตารางที่ 4.18	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รวมทุกด้าน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่.....	72
ตารางที่ 4.19	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกระดับการศึกษา.....	73
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.21	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่...	75
ตารางที่ 4.22	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่...	76
ตารางที่ 4.23	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็น รายคู่.....	77
ตารางที่ 4.24	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา เป็น รายคู่.....	78
ตารางที่ 4.25	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รวมทุก ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่.....	79
ตารางที่ 4.26	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนก ตามอาชีพ.....	80
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ.....	81
ตารางที่ 4.28	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	82
ตารางที่ 4.29	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	83
ตารางที่ 4.30	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.31	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รวมทุก ด้าน จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	85
ตารางที่ 4.32	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนก ตามรายได้.....	86
ตารางที่ 4.33	แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี จำแนกตามรายได้.....	87
ตารางที่ 4.34	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็น รายคู่.....	88
ตารางที่ 4.35	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่.....	89
ตารางที่ 4.36	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่.....	90
ตารางที่ 4.37	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รวมทุก ด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่.....	91
ตารางที่ 4.38	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี.....	92
ตารางที่ 4.39	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.....	92

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

หน้า
48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจและมุ่งที่จะกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากหมวด 4 หน้าที่ของชนชาวไทย หมวด 5 ว่าด้วยนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และหมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย เป็นการกำหนดนโยบายและหลักการสำคัญของรัฐในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดทิศทางการให้ความสำคัญในการปกครองตนเองโดยจะเห็นได้จากมาตรา 78 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 281 ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ที่กล่าวมาข้างต้นล้วนให้ความสำคัญส่วนร่วมกับประชาชน (สุวดี ไกรสกุล และ จุฑาพรรณ คงรักษ์กวิน, 2558)

องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เนื่องจากเทศบาลตำบลถือเป็นองค์กรหลักที่ต้องรับผิดชอบในการจัดให้มีการบริการสาธารณะให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ดังนั้น การจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาลจึงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลดีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปในทิศทางที่ชัดเจน สามารถกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนา และสามารถดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ (ปัญญา เฉลียวชาติ, 2560)

การวางแผนจึงถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถพัฒนาเป็นผู้นำและพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ เน้นการพัฒนาสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนใน

ท้องถิ่น ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เครื่องมือที่สำคัญคือ แผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกระบวนการวางแผน กระบวนการมีส่วนร่วมและการใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีให้คุ้มค่าก่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติอย่างมากโดยเฉพาะในประเด็นที่สำคัญ คือ ประชาชนในเขตบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ค่อยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่กล้าแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะประเด็นใหม่ ๆ โดยเฉพาะการเข้าร่วมผ่านการปฏิบัติงานของ “ตัวแทนประชาชน”(ฐิติอลิษา ใจเพ็ชร, 2558)

แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานของท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน และเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อดิสรณ์ ชัดสีใส, 2551)

ที่ผ่านมาการดำเนินงานตามแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายๆ แห่ง พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในท้องถิ่นได้เท่าที่ควรประชาชนยังประสบปัญหาที่ดินทำกิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ตกงาน ประชาชนจากภาคชนบทต้องอพยพเข้ามาทำงานในเมืองหลวง ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ นอกจากนี้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาถูกกำหนดขึ้นโดยบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน มีผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นเมื่อนำมาปฏิบัติไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างแท้จริง ประชาชนยังคงเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นต้องรีบดำเนินการแก้ไขเร่งด่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็น หน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รับรู้ และอยู่ในสถานการณ์เช่นเดียวกับประชาชน ย่อมทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือประชาชนได้ดีกว่าหน่วยงานอื่น ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องปรับเปลี่ยน พัฒนาองค์กรให้มีความยืดหยุ่น มีความพร้อมที่จะทำงานเพื่อประชาชนยิ่งขึ้น มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้อย่างเต็มที่ (อดิสรณ์ ชัดสีใส, 2551)

กล่าวโดยสรุป วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาในการจัดเวทีประชาคม เพื่อรับทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เทศบาลแสนสุข การนำแผนไปปฏิบัติและการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาชนในระดับต่าง ๆ ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงทิศทางการกำหนดแผนงานต่าง ๆ จากกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลแสนสุขในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ซึ่งข้อนี้จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่ามี ความเกี่ยวข้อง และมีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารที่ตนเองได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เป็นเหตุทำให้เกิดความรับผิดชอบและปกป้องต่อสิทธิของตนที่มีอยู่ (สมบัติ อารัง ธัญวงศ์, 2554) ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นในชุดต่อไป ที่สามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่น และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ หน่วยงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดประชาชนสามารถเป็นเข็มทิศนำทางให้บรรลุจุดมุ่งหมายแห่งการพัฒนาส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นประการสำคัญ (ฐิติอสิณา ใจเพียร, 2558)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

1.2.2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

1.2.3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

1.3.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีขอบเขตขั้นตอนในการศึกษาด้านเนื้อหา ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหา

- 1.4.1.1 การมีส่วนร่วมของประชาชน
- 1.4.1.2 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 1.4.1.3 บริบทของพื้นที่
- 1.4.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.4.1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 20,429 คน (ข้อมูลจากแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลแสนสุข, 2561-2565)

1.4.3. ขอบเขตด้านพื้นที่

เทศบาลแสนสุข ตั้งอยู่ในอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร ซึ่งมีถนนสถิตนิมานกาลและถนนสถลมารค์เชื่อมระหว่างตัวจังหวัดอุบลราชธานี กับเทศบาลแสนสุข มีพื้นที่ทั้งหมด 32.45 ตารางกิโลเมตร ซึ่งครอบคลุมตำบลแสนสุขทั้งหมด พร้อมนี้ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลแสนสุข เป็นเทศบาลแสนสุข ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2548

เทศบาลแสนสุข มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตอบต. ชาติ และ อบต. โนนผึ่ง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขตอบต.บุ่งไหม และ เทศบาลตำบลคำขวาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลน้ำแซบ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

1.5.2 ทำให้ทราบถึงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

1.5.3 ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่สำคัญไว้ ดังต่อไปนี้

1.6.1 การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น ความต้องการ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมติดตามประเมินผล และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้จัดทำขึ้น

1.6.2 แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.6.3 เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.6.4 อิทธิบาท 4 หมายถึง หลักธรรมที่ทำให้ประสบความสำเร็จ หรือเครื่องทำให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ฉันทะ ความพอใจ วิริยะ ความเพียรพยายาม จิตตะ ความเอาใจใส่ วิมังสา ความไตร่ตรอง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยมีการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.1 แนวคิดการมีส่วนร่วม

2.1.2 ความหมายและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

2.1.3 หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วม

2.1.4 ระดับของการมีส่วนร่วม

2.1.5 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

2.1.6 ผลหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.2.2 ประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.3 องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.2.5 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักอิทธิบาท 4

2.4 บริบทของพื้นที่

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติว่า มาตรา 287 ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย จึงทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในกรณีที่

การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ในสาระสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนกระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควรหรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในมาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงเป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมี บทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. 2550 ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

1) แผนนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78 รัฐต้องดำเนินการตามแผนนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

1.1) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

1.2) จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.2 ความหมายและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

William Erwin ได้ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงกับประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก้ไข

ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (William Erwin, 1976)

สุจินต์ ดาววีระกุล ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อตัวเองและมีส่วนดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ ดังที่ปรารถนาไว้ (สุจินต์ ดาววีระกุล, 2527)

สถาบันพระปกเกล้า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐได้เข้ามารับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็น แสดงความห่วงกังวลต่อแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการตัดสินใจของผู้บริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งรวมไปถึงการมาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ร่วมตัดสินใจ รับผลจากการตัดสินใจ ให้การปรึกษาหารือ และร่วมกันประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในที่นี่คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานในวิถีทางประชาธิปไตยที่สำคัญยิ่ง ทั้งนี้การมีส่วนร่วมยังรวมไปถึงการมาร่วมกันคิดถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน มาร่วมกันออกแบบอนาคตของชุมชน โดยคนในชุมชนเองผู้ที่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องหรือเข้ามามีส่วนร่วม คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ รวมถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกันเป็นองค์กรทางสังคมของพลเมืองที่เรียกว่าภาคประชาสังคม (Civil Society) เช่น กลุ่ม ชมรม องค์กรสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ฯลฯ ควรพิจารณาว่าผู้เข้ามามีส่วนร่วมนั้นได้ครอบคลุมประชาชนทุกภาคส่วน รวมเพศหญิง เพศชาย เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด (สถาบันพระปกเกล้า, 2556)

ปรัชญา เวสารัชช์ ได้นิยามความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการที่ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องโดยการใช้ความพยายามหรือทรัพยากรในส่วนของตนต่อกิจกรรมซึ่งมุ่งสู่การพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมต้องมีองค์ประกอบดังนี้ (1) ประชาชนเข้าเกี่ยวข้องในกิจกรรมการพัฒนา (2) ผู้เข้าร่วมได้ใช้ความพยายามบางอย่างส่วนตัว เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน หรือทรัพยากรบางอย่าง เช่น เงินและวัสดุในกิจกรรมพัฒนา (ปรัชญา เวสารัชช์, 2528)

ทงศ์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนคือการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมลักษณะของการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล เป็นกระบวนการที่กลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาส และใช้โอกาสที่ได้รับแสดงออก ซึ่งความรู้สึกนึกคิด แก้ไขปัญหาความต้องการของตนโดยการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด (ทงศ์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ, 2534)

วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์ (2540: 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน โดยการร่วมคิด ร่วมลงมือ ปฏิบัติ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ และร่วมในการติดตามประเมินผล (วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์, 2540)

เมธี จันทจักรุภรณ์ และสุธิดา รัตนวณิชช์พันธ์ (2541: 5) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง และการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้วจำเป็นที่จะต้องยอมรับปรัชญาที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์สามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้ทางที่ถูกต้อง (เมธี จันทจักรุภรณ์ และสุธิดา รัตนวณิชช์พันธ์, 2541)

จากที่ได้กล่าวมาสรุปความหมายของการมีส่วนร่วม คือ การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการสมัครใจเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของชุมชน ตั้งแต่การค้นหาปัญหา การตัดสินใจวางแผนในกิจกรรม การร่วมดำเนินการตามแผน การได้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรมจากกิจกรรม และการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจากบทเรียนรู้อันร่วมกันของกิจกรรมการพัฒนานั้นๆ

2.1.3 หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน (สถาบันพระปกเกล้า, 2556: 10)

1. เปิดใจให้กว้างรับฟังข้อมูลจากกันและกัน
 2. ทุกคนมีความคิดและในการคิดร่วมกันนั้นมีคุณค่ามากกว่าสิ่งอื่น “ทุกความคิดมีคุณค่า” ที่จะทำให้ชุมชนของเราพัฒนาได้อย่างยั่งยืน คือ ทุกคนจะอยู่ดีกินดี จึงต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม
 3. ทุกคนมีอิสรภาพในการมีส่วนร่วมไม่ถูกบังคับ
 4. ทุกคนต้องสามารถเข้าร่วมกิจกรรมและช่วยสร้างโอกาสให้เขามีความสามารถในการเข้าร่วมได้
 5. ทุกคนเสมอภาคกันในการแสดงความคิดเห็นไม่มีใครมีอำนาจเหนือใครเพราะ “ต่างก็เป็นหุ้นส่วนทางความคิด” เพื่อการพัฒนาร่วมกัน
 6. ทุกคนมีจิตสาธารณะที่จะมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ของชุมชน
- สุชาดา จักรพิสูทธิ์ กล่าวว่าการหลักการและกระบวนการของการมีส่วนร่วมได้แก่

1. การระดมความคิด คือ การคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน ในลักษณะของการร่วมคิด มิใช่จากฝ่ายเดียว บนพื้นฐานความศรัทธาว่าทุกคนที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีศักยภาพ

2. การวางแผน คือ นำสิ่งที่ร่วมกันคิดมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการร่วมกัน ด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย (คน สิ่งของ งบประมาณ ฯลฯ)

3. การลงมือทำ คือ การนำ แผนงานที่ได้ ไปร่วมกันทำ หรือแบ่งงานกันรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่วางไว้

4. การติดตามประเมินผล คือ ร่วมกันติดตามผลงานที่ทำ และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ระหว่างการทำงานร่วมกันคิดพัฒนาปรับปรุงให้งานดีขึ้น

5. การรับผลประโยชน์ร่วมกัน มีทั้งผลประโยชน์ทางรูปธรรมที่ต้องการให้เกิดตามกิจกรรมที่ทำนั้น และผลประโยชน์โดยอ้อม แต่มีความสำคัญมาก คือ การเรียนรู้จากการร่วมคิดร่วมทำ และความสัมพันธ์ระหว่างภาคีที่พัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมที่สมานฉันท์ เสมอภาค และเอื้ออาทรกันมากขึ้นเป็นลำดับ (สุชาติ จักรพิสูทธิ์, 2553)

2.1.4 ระดับของการมีส่วนร่วม

สมเด็จพระเจริญ การมองประเภทของการมีส่วนร่วมอีกทัศนะหนึ่ง คือ การมองในลักษณะของระดับการมีส่วนร่วมซึ่งการมองในแง่นี้จะแบ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็นระดับ (degree) ของการมีส่วนร่วมจากน้อยไปมากเป็น 7 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 ถูกบังคับประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมโครงการเพราะถูกบังคับโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้

ระดับที่ 2 ถูกล่อลักษณะนี้ประชาชนจะถูกล่อใจด้วยผลประโยชน์ในรูปแบบของค่าจ้าง แรงงานหรือความสะดวกสบายบางอย่างแต่เบื้องหลังจริงๆ แล้วเป็นการหาเสียงของนักการเมืองผู้หยิบบินโครงการมาล่อเท่านั้น

ระดับที่ 3 ถูกชักชวนการมีส่วนร่วมลักษณะนี้ส่วนมากเป็นโครงการที่ทางราชการคิดขึ้นเองเรียบร้อยแล้วแล้วพยายามชักชวนประชาชนให้ร่วมมือทุกรูปแบบ โดยอาศัยระบบการโฆษณา ประชาสัมพันธ์สื่อมวลชนต่าง ๆ ว่าเป็นโครงการที่ดีขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือ

ระดับที่ 4 สัมภาษณ์และวางแผนที่ให้ลักษณะการมีส่วนร่วมชนิดนี้จะปรากฏว่าปัญหาความต้องการและเสียงเรียกร้องของประชาชนจะได้รับการเอาใจใส่ขึ้นบ้าง กล่าวคือ ผู้ที่ว่าโครงการจำสำรวจปัญหาความต้องการด้วยการเรียกประชุมแบบสอบถามสัมภาษณ์แต่การตัดสินใจว่า ปัญหาของชาวบ้านคือ อะไรควรแก้ไขวิธีใดจะวางแผนอย่างไรและจะปฏิบัติตามแผนอย่างไรยังคงเป็นเรื่องของทางราชการ

ระดับที่ 5 มีโอกาสเสนอความเห็นประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นที่เกี่ยวกับการวางโครงการและการดำเนินการตามโครงการแต่การตัดสินใจยังเป็นส่วนของทางราชการอยู่

ระดับที่ 6 มีโอกาสเสนอโครงการในระดับนี้ทางราชการกับประชาชนจะมีการปรึกษาหารือ

กันอย่างใกล้ชิดประชาชนอาจจะมีโอกาสตัดสินใจว่าปัญหาของตยชน คืออะไรจะแก้ไขได้อย่างไรวิธีใดที่ดีที่สุดจนกระทั่งมีสิทธิ์เสนอโครงการและเข้ามาร่วมปฏิบัติด้วย

ระดับที่ 7 มีโอกาสตัดสินใจระดับนี้ประชาชนจะเป็นหลักสำคัญของการตัดสินใจในทุกเรื่อง ตั้งแต่การวางแผนการปฏิบัติตามแผนและการเฝ้าผลโครงการ (สมเด็จ หริ่มเจริญ, 2559)

นวนน้อย ตรีรัตน์ และคณะ ได้ศึกษาถึงระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความแตกต่างกันในหลายระดับและหลายเงื่อนไข ดังนี้

- 1) ระดับเป็นฝ่ายรุก/ปฏิภิกิริยาตอบโต้
- 2) ระดับลงสมัครรับเลือกตั้ง
- 3) ระดับการขอคูเอกสารต่าง ๆ
- 4) ระดับการตรวจสอบผลงาน อบต. อย่างเป็นทางการ
- 5) ระดับการประชุมเสนอแผนผ่านประชาคมหมู่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน
- 6) ระดับการตรวจสอบในลักษณะที่เป็นกรรมการตรวจรับงาน/กรรมการเปิดซอง

(นวนน้อย ตรีรัตน์ และคณะ, 2545)

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา ได้กล่าวถึงระดับของการมีส่วนร่วมตามหลักการทั่วไปว่าแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลของตน ครอบครัว ชุมชนของตน
- 2) การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร
- 3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียโดยแบ่งเป็น

3 กรณีแล้วแต่กิจกรรมที่ตนอยู่ในขั้นตอนใดตอนไปนี้

- (1) ตนมีน้ำหนักตัดสินใจน้อยกว่าเจ้าของโครงการ
- (2) ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจเท่ากับเจ้าของโครงการ
- (3) ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจมากกว่าเจ้าของโครงการ
- 4) การมีส่วนร่วมทำ คือ ร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด
- 5) การมีส่วนร่วมสนับสนุน คือ อาจจะไม่มีโอกาสร่วมทำแต่มีส่วนร่วมช่วยเหลือ

ด้านอื่นๆ

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งระดับของการมีส่วนร่วมเป็นระดับของการมีส่วนร่วมตามแนวทางพัฒนาชุมชน เป็นการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยได้แบ่งไว้ดังนี้

- 1) ร่วมค้นหาปัญหาของตนให้เห็นว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหารากเหง้าของปัญหา
- 2) ร่วมค้นหาสิ่งที่จำเป็นของตนในปัจจุบันคืออะไร
 - (1) ร่วมคิดช่วยตนเองในการจัดลำดับปัญหาเพื่อแก้ไขสิ่งใดก่อนหลัง

- (2) วางแผนแก้ไขปัญหาเป็นเรื่องๆ
 - (3) ร่วมระดมความคิดถึงทางเลือกต่างๆ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาวางแผนนั้น
 - (4) ร่วมพัฒนาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้
 - (5) ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา
 - (6) ร่วมติดตามการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงาน
 - (7) ร่วมรับผลประโยชน์ หรือร่วมเสียผลประโยชน์จากการดำเนินงาน
- (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2546)

2.1.5 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

โกวิทย์ พวงงาม (2550) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อม ไร้ประโยชน์ เพราะชาวบ้านจะไม่เข้าใจ และมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวบ้านรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการวางแผน

3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวบ้านส่วนใหญ่จะมี ฐานะยากจน แต่ก็มีความสามารถที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวบ้านสามารถคิดต้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวบ้านย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไปจึงอาจจะประสบความสำเร็จยากลำบาก

อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2534) ได้กล่าวตรงกันว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมมีอยู่ 5 ขั้นตอน คือ

- 1) การมีส่วนร่วมคิด คือ ร่วมประชุมปรึกษาหารือในปัญหาและการกำหนดกิจกรรมวิธีการดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมได้ผลตามวัตถุประสงค์
- 2) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ คือ เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือ ต้องร่วมการตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด

3) การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม คือ เข้าร่วมในกิจกรรมตามวิถีทางและแนวทางให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ คือ ร่วมในการรับผลประโยชน์อันเกิดจากผลของกิจกรรมหรือการดำเนินงานของสมาชิกเอง

5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ ร่วมในการประเมินผลการทำงานของกลุ่ม และประเมินสถานการณ์ภายนอกด้วย

เซนเทนเดอร์ (szentendre; อ้างถึงใน สถาบันพระปกเกล้า, 2551, หน้า 30-31) กล่าวถึงการแบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน
- 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์
- 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

นอกจากนี้ทวิชาการบางท่านยังได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมแตกต่างจากที่กล่าวมาโดยจะมีขั้นตอนการวางแผนร่วมด้วย ดังเช่น อคิน ระบุพิพัฒน์ (2527) และธีรพงษ์ แก้วหาวงษ์ (2543) ได้จำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาในชุมชน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้นๆ

2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ แนวทางในการดำเนินงานกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่ใช้

3) การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4) การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากโครงการ หรือมีส่วนร่วมในการรับผลเสียที่อาจเกิดจากโครงการ ซึ่งผลประโยชน์หรือผลเสียนี้อาจเป็นด้านกายภาพ หรือด้านจิตใจที่มีผลต่อสังคมหรือบุคคลได้

5) การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าโครงการพัฒนาที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่การประเมินผลนี้อาจ

เป็นการประเมินผลย่อย ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลรวม ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด

2.1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม

ทงศ์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำและคณะ ได้สรุปประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

- 1) ช่วยให้ประชาชนยอมรับโครงการมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน
 - 2) ประชาชนจะมีความรู้สึกผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น
 - 3) การดำเนินโครงการจะราบรื่นได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น
 - 4) โครงการจะให้ประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น และมีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนามากขึ้น
 - 5) จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนมากขึ้น (ทงศ์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำและคณะ, 2534)
- วันชัย วัฒนศัพท์ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

- 1) เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ ทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น
- 2) การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับในการตัดสินใจ
- 3) การสร้างฉันทามติ ลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ
- 4) การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
- 5) การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงได้
- 6) ช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนและไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชน และเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน
- 7) การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน ถือว่าเป็นการให้การศึกษาชุมชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำ ชุมชน
- 8) ช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น เป็นการเพิ่มทุนทางสังคมและช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (วันชัย วัฒนศัพท์, 2554)

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

- 1) เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ กระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนช่วยให้เกิดความกระจ่าง ในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ ได้อยู่เสมอ
- 2) ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบโดยทั่วไปมักจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเสียเวลา แต่ในทางปฏิบัติแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตั้งแต่ต้น สามารถที่จะลดความล่าช้าและลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้ การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งอาจจะดูสิ้นเปลืองและเสียเวลากว่าที่จะตัดสินใจได้ แต่ว่าเมื่อตัดสินใจแล้วและนำมาสู่การปฏิบัติอาจจะเป็นวิธีการที่ประหยัดกว่า การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำไปอย่างรวดเร็วและดูเหมือนจะไม่สิ้นเปลือง อาจจะเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า ถ้าการตัดสินใจนั้นไม่ได้ทำให้เกิดข้อตกลงระหว่างกลุ่มหรือความเห็นชอบในกลุ่มต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องได้ แต่กลับนำไปสู่ความขัดแย้งของประชาชนอย่างต่อเนื่องมากขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเกิดผลในการยอมรับอย่างสูงต่อการตัดสินใจโดยกลุ่ม ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจนั้นๆ วิธีการนี้จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ ทำให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งโดยทั่วไปมักจะแพงกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดทำ หรือดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระยะต้น

3) การสร้างฉันทามติ โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างความมั่นคงและยืดหยุ่นมีการยอมรับระหว่างกลุ่มซึ่งก่อนหน้านี้อาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันคนละทาง การมีส่วนร่วมนี้ยังก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคู่อริ ลดความขัดแย้งทางการเมือง และก่อให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4) ความสำเร็จและผลในการปฏิบัติของโครงการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้คนเรามีความรู้สึกความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และครั้งหนึ่งเมื่อได้ร่วมตัดสินใจแล้วย่อมต้องการที่จะเห็นสิ่งนั้นนำไปปฏิบัติได้ ไม่เพียงแต่จะมีความสนับสนุนทางการเมืองต่อการนำไปปฏิบัติ แต่กลุ่มและปัจเจกชนอาจจะกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในการปฏิบัติ

5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า หรือหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่รุนแรง ความขัดแย้งในโครงการนำไปสู่การปฏิบัติอันยากที่จะแก้ไข กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดโอกาสที่กรณีจะแสดงความต้องการของกลุ่มเขาและความห่วงกังวลที่ปราศจากความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงที่อาจจะเป็นไปได้

6) ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม โดยทั่วไปแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรมและการดำรงอยู่ของความชอบธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการตัดสินใจ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ก็คือจะต้องใช้กระบวนการตัดสินใจซึ่งโปร่งใสและน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนมีส่วนร่วม โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนยังก่อให้เกิดความเข้าใจถึงเหตุผลที่นำไปสู่การตัดสินใจนั้นๆ (วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า, 2554)

ส่วนประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีส่วนร่วม

1) ได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2) มีบทบาทในการตัดสินใจในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และสามารถสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่

3) มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การไปเลือกตั้งผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และการถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น (สถาบันพระปกเกล้า, 2556)

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นจะมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งแสดงมาในรูปแบบของแผนแม่บทชุมชน

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

แนวความคิดเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นนับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาท อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดย กำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 284) นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มืองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนด หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่ จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ทำให้เห็นได้ว่าการกำหนดตัวบทกฎหมายและกลไกทางกฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้จึงมีบทบาท อำนาจ หน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังขยายบทบาท หน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นมีส่วนร่วมใน

การบริหาร และการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (4) กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี พ.ศ.2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2549 ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผนถือเป็นกลไก สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตามวัดและประเมินผล โดยการบริหาร จัดการตามแผน แผนงานโครงการนั้น จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดีมีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม

นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินตามแผนความเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระในฐานะเป็น “รัฐอิสระ” แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะบางส่วนให้และยังต้องอยู่ในการกำกับดูแล หรือตรวจสอบ โดยรัฐบาลและประชาคม อีกด้วย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวงแผนกรม และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่ง เป็นแผนระดับชาติยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอ

2.2.2 ประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บัญญัติให้เทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบลและการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งนอกจากจะมีอำนาจ

หน้าที่ในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย

เนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย กำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามแผน ความเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายความว่าไม่เป็นอิสระในฐานะเป็นรัฐอิสระ แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ใน การจัดบริการสาธารณะบางส่วนให้และยังต้องอยู่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบ โดยรัฐบาลและ ประชาคมอีกด้วย

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้อง กับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรมและรัฐวิสาหกิจ ต่าง ๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอซึ่งในการกำหนด ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับจังหวัดและอำเภอนั้น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาคม จะมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้อง ตระหนักถึงขั้นตอนและกำหนดเวลาของการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาของทั้งระดับ จังหวัดและระดับอำเภอด้วย

ดังได้กล่าวแล้วว่าระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ 2 ประเภทซึ่งมี รายละเอียด ดังนี้

“แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดโดยยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาอำเภอ

“แผนพัฒนาสามปี” หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการ อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียด แผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผน ก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปีซึ่งการจัดทำ แผนพัฒนาสามปี จะมีความเชื่อมโยงกับการจัดทำงบประมาณประจำปีอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการจัดทำงบประมาณในระบบมุ่งเน้นผลงาน

สำหรับ”แผนปฏิบัติการ” ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2546 นั้น มิใช่การจัดทำแผนพัฒนา แต่เป็นเอกสารที่รวบรวมแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณเพื่อให้ทราบกิจกรรมการพัฒนาในพื้นที่ที่ดำเนินการ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 4)

2.2.3 องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ได้กำหนดองค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้สรุปดังนี้

1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548, ข้อ 7 และ ข้อ 10) เป็นองค์กรที่มีหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ การผังเมือง ตลอดจนให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนดจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 11)

3) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาที่ท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วไป (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 29)

สำหรับองค์ประกอบขององค์กรในการจัดทำและประสานแผนพัฒนา (ยกเว้น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา) จะมีลักษณะ “ไตรภาคี” โดยมีองค์ประกอบจากตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนของราชการบริหารส่วนภูมิภาคและรัฐวิสาหกิจและตัวแทนจากภาคประชาชน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการประสานงานและบูรณาการ รวมทั้งสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น

2.2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลตำบลจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ดังต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548: 13)

1) ร่วมคิดกำหนดความต้องการเทศบาลตำบลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาหรือเป้าหมายการพัฒนาของเทศบาลตำบลกล่าวคือ เป็นการหล่อหลอมความต้องการของประชาชนที่หลากหลาย เพื่อกำหนดเป็นภาพแห่งความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตที่อยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้จะต้องร่วมกันกำหนดแนวทางการทำงานที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จของวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ประกอบกับแนวคิด วิทยาการใหม่ ๆ ในการกำหนดยุทธศาสตร์โดยจะต้องเลือกแนวทางที่ดีที่สุดเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และทิศทางการพัฒนาประเทศ

2) ร่วมจัดทำแผนพัฒนา หลังจากการที่เทศบาลตำบลและประชาคมได้ร่วมกันคิด กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ซึ่งเปรียบเทียบได้ กำหนดจุดหมายที่จะเดินให้ถึงและกำหนดเส้นทางการเดินทางต่อไป จะต้องกำหนดวิธีการเดินไปสู่จุดหมายก็คือ การกำหนดแผนงานโครงการต่างๆ ซึ่งสามารถให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) เทศบาลตำบลแต่งตั้งผู้แทนชุมชนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่น ๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลในการพิจารณาความเหมาะสมของ แผนพัฒนา/โครงการ

(2) เทศบาลตำบลควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือกลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้เสนอแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือชุมชนนั้น เพื่อให้เทศบาลตำบลได้พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการพัฒนาของเทศบาลตำบล

3) ให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบ แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงาน โครงการพัฒนาของเทศบาลตำบลทั้งระยะสั้นและระยะปานกลางโดยการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลก่อนจะเสนอให้สภาเทศบาลตำบลพิจารณาเห็นชอบ

4) เทศบาลตำบลต้องใช้แผนงานพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารกิจการของเทศบาลตำบล เพื่อสนองตอบปัญหาความต้องการของประชาชนและเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 โดยใช้แผนพัฒนาเทศบาลตำบลเป็นแนวทางการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

5) ให้ประชาชนร่วมปฏิบัติ ติดตามและประเมินผล การร่วมปฏิบัติให้กลุ่มต่าง ๆ หรือประชาชนเป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาเข้าร่วมดำเนินการตามโครงการในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส โดยให้ผู้แทนชุมชนตามข้อเสนอของประชาคมร่วมเป็นกรรมการในกระบวนการ จัดซื้อ-จัดจ้าง การติดตามประเมินผลการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมปฏิบัติงานทำให้ทราบความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

2.2.5 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี

ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครอง, 2548)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหลังจากที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์แล้วก็จะถึงขั้นตอนในการแปลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำแผนเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผน

1) หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนาควรเข้าพบผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อให้ผู้บริหารทราบถึงภารกิจที่จะต้องดำเนินการต่อไป และดำเนินการเสนอโครงการจัดทำแผนพัฒนา ห้วงปี ผ่านปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอนุมัติ โครงการดังกล่าวจะเป็นการกำหนดทรัพยากรในการจัดทำแผนพัฒนา และกำหนดปฏิทินการทำงานไว้อย่างชัดเจน

2) หน่วยงานที่รับผิดชอบ แจ้างโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาคม

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนา

1) ในขั้นตอนนี้ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา จะสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ปัญหาความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/อำเภอ และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จัดการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาโดยในการจัดทำแผนพัฒนาในครั้งแรก ให้เวทีการประชุมร่วมกันดังกล่าว คัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางการพัฒนาที่สมควรนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาจัดทำโครงการ

กิจกรรมในแผนพัฒนาต่อไป แต่สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาครั้งต่อไป (เมื่อครบรอบหนึ่งปี) ให้เวทีการประชุมร่วมพิจารณาทบทวนดูว่า จากยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาที่ได้คัดเลือกและโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ ยังมีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งในขั้นตอนนี้ในการจัดทำแผนพัฒนาในปีต่อไปจะสามารถคัดเลือกยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่จะนำมาใช้เป็นกรอบการจัดทำ แผนพัฒนาก็ได้ รวมทั้งกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะเพิ่มเติมหรือตัดทอนลงได้

3) เมื่อได้แนวทางการพัฒนาแล้ว เวทีการประชุมร่วมพิจารณาว่าจะมีโครงการ/กิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนาที่คัดเลือกมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งนอกจากจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไป จะต้องวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่เลือกต้องการข้อมูลประเภทใดเป็นต้องการข้อมูลของช่วงเวลาใด และจะเก็บข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์การพัฒนา โครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้องโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องเก็บข้อมูลที่ภายในองค์กรและข้อมูลภายนอก เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์ swot ได้

2) การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา

1) หลังจากได้แนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีแล้ว ให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ยุทธศาสตร์การพัฒนา มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพิจารณา โดยพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา จากแผนยุทธศาสตร์ในช่วงสามปี โดยนำ วัตถุประสงค์ดังกล่าวมาจัดทำ เป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

2) ในที่ประชุมจะร่วมกันพิจารณากำหนดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะต้องดำเนินการตามแนวทางที่คัดเลือก และโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่หลากหลาย ซึ่งมีประชุมจะต้องพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้ พิจารณากิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่กำหนดอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้โครงการ/กิจกรรมที่ครบถ้วน ซึ่งอาจจะมีทั้งโครงการ/กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง โครงการ/กิจกรรมที่ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่น หรือโครงการ/กิจกรรมที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ พิจารณาลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมควรพิจารณาทั้งภายในต่อแนวทางเดียวกัน และระหว่างแนวทางการพัฒนา

พิจารณาถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการการดำเนินงานและในด้านของผลการดำเนินการ เพื่อบรรจุกิจกรรมในปีต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และพิจารณาคัดเลือกโครงการ/กิจกรรม

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี มาจัดทำรายละเอียดโครงการ ในด้านเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ งบประมาณระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยเน้นการศึกษารายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินการในปี แรกขอแผนพัฒนา เพื่อให้สามารถนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำ ปี ได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนา โดยมีเค้าโครงประกอบด้วย 7 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนที่ 3 ผลการพัฒนาท้องถิ่นในปี ที่ผ่านมา ส่วนที่ 4 สรุปยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ส่วนที่ 5 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ส่วนที่ 6 บัญชีโครงการ/กิจกรรม

2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดเวทีประชาคม ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอร่างแผนพัฒนา และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแล้วนำไปปรับปรุงแผนพัฒนาให้สมบูรณ์ต่อไป

3) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนำร่างแผนพัฒนาที่ปรับปรุงแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณา

ขั้นตอนที่ 7 การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาที่ผ่านการพิจารณาให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือเสนอคณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอในกรณีที่มีการมอบอำนาจ เพื่อพิจารณาให้ความเป็นชอบโดยมีกระบวนการของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

2) ผู้บริหารท้องถิ่นนำร่างแผนพัฒนาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือคณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอในกรณีที่มีการมอบอำนาจเสนอขอรับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น

3) เมื่อสภาท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาแล้วสภาท้องถิ่นจะส่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาและนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะอนุกรรมการประสาน

แผนพัฒนาท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประกาศให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักอิทธิบาท 4

2.3.1 ความหมายของอิทธิบาท 4

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ให้ความหมายไว้ว่า อิทธิบาท 4 หมายถึงทางปฏิบัติเพื่อบรรลุสำเร็จในกิจตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต, 2527)

พุทธทาสภิกขุ ได้อธิบายว่า อิทธิบาท แยกเป็น “อิทธิ” แปลว่า ความสำเร็จ “บาท” แปลว่า ฐาน เจริญรุ่งเรือง ดังนั้น อิทธิบาท จึงแปลว่า รากฐานแห่งความสำเร็จ ซึ่งมี 4 อย่าง คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา (พุทธทาสภิกขุ, 2537)

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้อธิบายเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 สรุปได้ว่า หลักธรรมที่ไม่เคยล้าสมัย และหลักธรรมอันเป็นหลักแห่งความสำเร็จ หรือหนทางแห่งความสำเร็จ 4 ประการ คือ

- 1) ฉันทะ คือการพอใจในสิ่งที่กระทำอยู่ จึงได้ทำในสิ่งนั้น
- 2) วิริยะ คือความพากเพียร ความพยายามไม่ย่อท้อ
- 3) จิตตะ คือความมีใจจดจ่อในสิ่งที่ทำ เพราะฉะนั้นจึงกระทำในสิ่งที่ทำนั้นได้
- 4) วิมังสา ทำงานแล้วไม่ทิ้ง คอยตรวจสอบ ทบทวน ไตร่ตรอง พิจารณา (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต, 2553)

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) ได้อธิบายว่า อิทธิบาท คือ ทางที่จะไปสู่ความสำเร็จ 4 ประการ คือ 1) ฉันทะ ความพอใจ 2) วิริยะ ความเพียร 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ และ 4) วิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้าในสิ่งนั้นๆ ถ้าเรารักสิ่งนั้น เอาใจใส่สิ่งนั้น มันก็ก้าวหน้า การคิดการทำก็ก้าวหน้าต่อไป เพราะเรารักสิ่งนั้น ถ้าไม่รักมันก็ไปไม่ได้ (พระธรรมโกศาจารย์ ปัญญานันทภิกขุ)

พระเทพดิลก (ระแบบฐิตญาโณ) กล่าวไว้ว่า อิทธิบาท 4 คือ คุณธรรมที่จะนำผู้ประพฤติปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนประสงค์ ซึ่งต้องไม่เหลือวิสัย คือสิ่งที่ตนประสงค์นั้นต้องอยู่วิสัยที่อาจใช้ความเพียรพยายาม ทำให้เกิดขึ้นได้ มิใช่เป็นความเพ้อฝัน ที่ไม่มีโอกาสจะประสบความสำเร็จได้ คุณธรรมกลุ่มนี้ ทรงเรียกว่า อิทธิบาท 4 (พระเทพดิลก ระแบบฐิตญาโณ, 2548)

สุชีพ ปุญญานุภาพ ให้ความหมายถึง อิทธิบาท 4 ไว้ 2 ทาง กล่าวคือ ทางหนึ่ง แปลว่า ข้อปฏิบัติที่ให้บรรลุถึงฤทธิ์ อีกทางหนึ่งแปลว่า ข้อปฏิบัติที่ให้บรรลุถึงความสำเร็จ (สุชีพ ปุญญานุภาพ, 2541)

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้กล่าวถึงความหมายของหลัก อิทธิบาท 4 ไว้ ดังนี้ “อิทธิบาท 4 คือ ใช้คุณธรรมนำทางสู่ความสำเร็จที่ตนประสงค์ ต้องมีความพึงพอใจมีความเพียรมีสมาธิ จึงทำให้เกิดปัญญา และหัวใจของการบริหารเชิงพุทธ ที่สำคัญที่สุดคือ พรหมวิหาร 4 ต้องมีทั้ง

เมตตา กรุณา ให้ความช่วยเหลือ สั่งสอนผู้น้อย ให้เรียนรู้ที่จะอยู่ได้ด้วยตนเอง มีมุทิตา ปล่อยให้เขาเติบโตได้ ไม่เข้าการแทรกแซง และอุเบกขา รู้จักความพอดีปล่อยวางฝากจิตให้พอเพียงในสิ่งที่มีที่เป็น นี่คือหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิต และบริหารงานได้อย่างที่ประเสริฐ และบริสุทธิ์” (พระธรรมโกศาจารย์ ประยูร ธมฺมจิตฺโต, 2551)

คัมภีร์วิมุตติมรรค ท่านอธิบายว่า อธิธิบาท หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุให้บุคคลบรรลุอิทธิวิธี, เครื่องมือให้บรรลุ, การทำให้ความเพียรและฉันทสมาธิบริบูรณ์, หนทางเข้าถึงอิทธิวิธี

สนอง วรอุไร (2550) ได้กล่าวถึงความหมายของอิทธิบาท 4 ไว้ดังนี้ “อิทธิบาท 4 คือสูตรสำเร็จของชีวิตตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่าจิตเป็นรากฐานของสิ่งทั้งหลายจิตประเสริฐกว่าสิ่งทั้งหลาย สิ่งทั้งหลายสำเร็จได้ด้วยจิตเพราะฉะนั้นความสำเร็จจึงอยู่ที่ใจไม่ว่าเราจะต้องการอะไรหากเราตั้งใจกำหนดจิตไว้มั่นคงทุกสิ่งจะสำเร็จได้ตั้งใจและอิทธิบาท 4 ให้ถึงขั้น คือ ทำสิ่งต่างๆ ด้วยใจรักด้วยความพากเพียรด้วยใจจดจ่อและใช้ปัญญาไตร่สวนอย่างสม่ำเสมอแล้วความสำเร็จจะไม่หนีไปไหน” (สนอง วรอุไร, 2550)

2.3.2 องค์ประกอบของอิทธิบาท 4

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอิทธิบาท 4 ไว้ดังนี้

1. ฉันทะ แปลว่า ความพอใจ ได้แก่ ความมีใจรักใคร่สิ่งที่ทำ และพอใจใฝ่รักในจุดหมาย ของสิ่งที่ทำนั้น อยากทำสิ่งนั้นๆ ให้สำเร็จ อยากให้งานนั้นหรือสิ่งนั้นบรรลุ พุดง่าย ๆ ว่ารักงานและรักจุดหมายของงาน พุดให้ลึกลงไปทางธรรมว่า ความรักความใฝ่ใจปรารถนาต่อภาวะดีงามเต็มเปี่ยม สมบูรณ์ของสิ่งนั้นๆ ของงานนั้นๆ อยากทำให้สำเร็จผลตามจุดหมายที่ดีงามนั้น เมื่อเห็นสิ่งนั้นหรืองานนั้นกำลังเดินหน้าไปสู่จุดหมาย ก็เกิดปิติเป็นความเอิบอิ่มใจ ครั้นสิ่งหรืองานที่ทำนั้นบรรลุจุดหมายก็รับโสมนัสเป็นความฉ่ำชื่นใจที่พร้อมด้วยความรู้สึกโปร่งโล่งผ่องใสเบิกบานแผ่ออกไปเป็นอิสระไร้ขอบเขต ถ้าสามารถปลุกเร้าฉันทะให้เกิดอย่างแรงกล้า เกิดความรักในคุณค่าความดีงาม ความสมบูรณ์ของสิ่งนั้นหรือจุดหมายนั้นอย่างเต็มที่แล้ว คนก็จะทุ่มเทชีวิตและจิตใจอุทิศให้แก่สิ่งนั้นเมื่อรักแท้ก็มอบใจให้อาจถึงขนาดยอมสละชีวิตเพื่อสิ่งนั้นได้ เมื่อมีฉันทะนำแล้วก็ต้องการทำสิ่งนั้นให้ดีที่สุด ให้สำเร็จผลอย่างดีที่สุดของสิ่งนั้นของงานนั้น ไม่หวั่นพะวงกับสิ่งล่อเร้าหรือผลตอบแทนทั้งหลาย จิตใจก็มุ่งมั่นแน่วแน่มั่นคงในการดำเนินสู่จุดหมาย เดินเรียบสม่ำเสมอ ไม่ชาน ไม่ส่าย ฉันทสมาธิจึงเกิดขึ้นโดยนัยนี้ และพร้อมกับปธานสังขาร คือ ความเพียรสร้างสรรค์ก็ย่อมเกิดควบคู่มาด้วย

2. วิริยะ แปลว่า ความอาจหาญ แก่ล้ากล้า บากบั่น ก้าวไป ใจสู้ ไม่ย่อท้อไม่หวั่นกลัวต่ออุปสรรคและความยากลำบาก เมื่อคนรู้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าควรแก่การบรรลุถึง ถ้าวิริยะเกิดขึ้นแก่เขาแล้ว แม้ได้ยินว่าจุดหมายนั้นจะลุล่วงได้ยากนัก มีอุปสรรคมาก หรืออาจใช้เวลาเท่านั้นปีเท่านั้นเดือนเขาก็ไม่ท้อถอย กลับเห็นเป็นสิ่งท้าทายที่เขาจะเอาชนะให้ได้ทำให้สำเร็จ คนที่มีความเพียร เท่ากับมีแรงหนุน

เวลาทำงานหรือปฏิบัติธรรมก็ตาม จิตใจจะแน่วแน่มั่นคง พุ่งตรงต่อจุดหมาย สมาธิก็เกิดขึ้นได้ เรียกว่าเป็นวิริยสมาธิ พร้อมทั้งมีประธานสังขาร คือ ความเพียรสร้างสรรค์เข้าประกอบคู่ไปด้วยกัน

3. จิตตะ แปลว่า ความคิดจดจ่อ หรือเอาใจฝักใฝ่ ได้แก่ ความมีจิตผูกพัน จดจ่อเฝ้าคิด เรื่องนั้นใจอยู่กับงานนั้น ไม่ปล่อย ไม่ห่างไปไหน ถ้าจิตตะเป็นไปอย่างแรงกล้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรืองานอย่างใดอย่างหนึ่ง คนผู้นั้นจะไม่สนใจไม่รับรู้เรื่องอื่นๆ ใครพูดอะไรเรื่องอื่นๆ ไม่สนใจ แต่ถ้า พูดเรื่องงานนั้นจะสนใจเป็นพิเศษทันที บางทีจัดทำเรื่องนั้น งานนั้น ขลุกข่วนอยู่ได้ทั้งวันทั้งคืนไม่เอา ใจใส่ร่างกายการแต่งเนื้อแต่งตัว อะไรเกิดขึ้นก็ไม่สนใจ เรื่องอื่นเกิดขึ้นใกล้ๆ บางทีก็ไม่รู้ ทำงานลืมนวัน ลืมคืน ลืมกินลืมนอน ความมีใจฝักใฝ่เช่นนี้ ย่อมนำไปสู่สมาธิเกิดขึ้น จิตจะแน่วแน่ แนบสนิทในกิจที่ทำ มีกำลังมากเฉพาะสำหรับกิจนั้น เรียกว่าเป็นจิตตสมาธิ พร้อมกันนั้นก็เกิดประธานสังขาร คือ ความเพียรสร้างสรรค์ร่วมสนับสนุนไปด้วย

4. วิมังสา แปลว่า ความสอบสวนไตร่ตรอง ได้แก่ การใช้ปัญญาพิจารณาหมั่นใคร่ครวญ ตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน เกินเลย บกพร่องหรือขัดข้อง เป็นต้นในกิจทำ รู้จักทดลองและคิดค้นหาทางแก้ไขปรับปรุง ข้อนี้เป็นการใช้ปัญญาชักนำสมาธิ ซึ่งจะเห็นได้ไม่ยากคนมีวิมังสาเป็นพวกชอบคิด ค้นหาเหตุผล ชอบสอบสวนทดลอง เมื่อทำอะไร ก็คิดพิจารณาทดสอบไป เช่น คิดว่าผลนี้เกิดจากสาเหตุอะไร ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ ผลคราวนี้เกิดจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบ เหล่านี้เท่านั้น ลองเปลี่ยนองค์ประกอบนั้นแล้ว ไม่เกิดผลอย่างที่คาดหมาย เป็นเพราะอะไร

วิทย์ วิศทเวทย์ และ เสถียรพงษ์ วรรณ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักอิทธิบาท 4 ไว้ดังนี้ “องค์ประกอบของ อิทธิบาท 4” ได้แก่

1. ฉันทะ คือ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น
2. วิริยะ คือ ความเพียรหมั่นประกอบสิ่งนั้น
3. จิตตะ คือ ความเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น
4. วิมังสา คือ การหมั่นไตร่ตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น”

จากองค์ประกอบของอิทธิบาท 4 ดังกล่าวสรุปได้ว่า อิทธิบาท 4 หมายถึง คุณธรรมที่ทำให้ประสบความสำเร็จตามประสงค์ โดยหวังความสำเร็จในสิ่งใดต้องทำตนให้สมบูรณ์ด้วยสิ่งที่ เรียกว่า อิทธิบาท มี 4 ประการ คือ ฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) วิริยะ (ความเพียรประกอบ สิ่งนั้น) จิตตะ (ความเอาใจฝักใฝ่) วิมังสา (การหมั่นไตร่ตรองพิจารณาเหตุผล) (วิทย์ วิศทเวทย์ และ เสถียรพงษ์ วรรณปก, 2544)

พิฑูร มลิวัดย์ ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของอิทธิบาท 4 ได้แก่ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น คือ เมื่อทำสิ่งใดก็ทำด้วยความพอใจด้วยความรัก ในสิ่งนั้น ทำสิ่งนั้นด้วยความเต็มใจ ไม่เบื่อหน่ายในกิจที่ทำ 2) วิริยะ ความเพียรประกอบสิ่งนั้น คือ เมื่อทำสิ่งใดก็ทำด้วยความขยันหมั่นเพียร ด้วย ความพยายาม เข้มแข็งอดทน ไม่ทอดทิ้งกิจที่ทำนั้น 3) จิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น ไม่วาง

ธุระ คือ เมื่อทำสิ่งใดทำด้วยความรู้จัก ไตร่ตรอง ทำด้วยปัญญา รู้จักพิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบสาเหตุด้วยความรอบคอบ 4) วิมังสา ความหมั่นตรึกตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น เมื่อทำสิ่งใดทำด้วยความรู้จัก ไตร่ตรองรู้จักพิจารณาใคร่ครวญ รู้จักพินิจพิเคราะห์ ทดลอง ทดสอบ (พิฑูร มลิวัดย์, 2540)

แสงอรุณ โปรงธุระ ได้กล่าวว่า อิทธิบาท หมายถึง หลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการนั้นๆ ที่เรียกว่า อิทธิบาท (ธรรมให้ถึงความสำเร็จ) ซึ่งมี 4 ข้อ คือ 1. ฉันทะ มีใจรัก คือพอใจจะทำสิ่งนั้นและ ทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จ อย่างดีแห่งกิจการหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำพอให้เสร็จๆ หรือเพียงเพราะอยากได้รางวัลหรือผลกำไร 2. วิริยะ พากเพียรทำ คือ ขยันหมั่นประกอบหมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้ม แข็ง อดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดถอย 3. จิตตะ เอาจิตฝึกฝน คือตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิด ไม่ปล่อยใจให้ ฟุ้งซ่าน เลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ เสมอๆ 4. วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบตรวหาเหตุผลและตรวจสอบข้อที่ยังหย่อนเกินเลย บกพร่อง ขัดข้อง เป็นต้น ในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลองวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง (แสงอรุณ โปรงธุระ, 2539)

จากองค์ประกอบของอิทธิบาท 4 ดังกล่าวสรุปได้ว่า อิทธิบาท 4 หมายถึง คุณธรรมที่ ทำให้ประสบความสำเร็จตามประสงค์ โดยหวังความสำเร็จในสิ่งใดต้องทำตนให้สมบูรณ์ด้วยสิ่งที่ เรียกว่า อิทธิบาท มี 4 ประการ คือ ฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) วิริยะ (ความเพียรประกอบ สิ่งนั้น) จิตตะ (ความเอาใจฝึกฝน) วิมังสา (การหมั่นตรึกตรองพิจารณาเหตุผล)

2.3.3 ประโยชน์ของหลักอิทธิบาท 4

อิทธิบาท 4 เป็นธรรมที่คอยผลักดันอุปสรรคต่อความสำเร็จ และเป็นแรงเสริมกำลังใจที่คอยผลักดันการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้อธิบาย หลักความสำเร็จ ปฏิบัติตามหลักธรรม ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการ ที่เรียกว่า อิทธิบาท (ธรรมให้ถึงความสำเร็จ) ซึ่งมี 4 ข้อ คือ

1. ฉันทะ รักงาน (การเห็นคุณค่า ความรัก ความพอใจ) คือ มีใจรัก พอใจจะทำสิ่งนั้น และทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จอย่างดีแห่งกิจหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำพอให้เสร็จๆ หรือ เพียงเพราะอยากได้รางวัลหรือผลกำไร

2. วิริยะ สู้งาน (ความเพียร เห็นเป็นความท้าทาย ใจสู้ ขยัน) คือ พากเพียรทำ ขยันหมั่นประกอบ หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็งอดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดถอย ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ

3. จิตตะ ใส่ใจงาน (ความคิด อุทิศตัวต่องาน ใจจดจ่อ จริงจัง) คือ เอาจิตฝึกฝน ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิดไม่ปล่อยจิตใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ เสมอๆ ทำกิจหรืองานนั้นอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ

4. วิมังสา ทำงานด้วยปัญญา (ไตร่ตรอง พิสูจน์ ทดสอบ ตรวจสอบ ตรวจสอบแก้ไข) ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจสอบหาเหตุผล และตรวจสอบข้อบกพร่องอันเกี่ยวเนื่องกันเลย บกพร่องขัดข้องในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลอง วางแผน วัตถุประสงค์ วิเคราะห์แก้ไขปรับปรุง เป็นต้น เพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต, 2553)

วิเชียร พากเพียร ได้กล่าวถึง “ประโยชน์ของอิทธิบาท 4 ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ประโยชน์ของฉันทะ คือ เป็นข้าศึกกับความเบื่อหน่าย ทำให้ไม่เบื่องาน ไม่ท้อแท้ มีกำลังใจต่อสู้ป้องกันสร้างสรรค์สิ่งที่ตนรัก ทำให้งานหนักกลายเป็นงานเบาที่ยากก็กลายเป็นง่าย ถ้าขาดฉันทะ ทำให้ขาดกำลังใจ เบื่องาน ทอดทิ้งงาน กลายเป็นคนจับจด ไม่ก้าวหน้า

2. ประโยชน์ของวิริยะ คือ กำจัดความเกียจคร้าน ทำให้งานต่อเนื่อง ถ้าขาดวิริยะจะเป็นคนอ่อนแอ หนีที่ยากไปหาแต่ที่ง่าย ทำอะไรไม่สำเร็จ ขาดความก้าวหน้า มีแต่งานค้างกลายเป็นคนหย่อนสมรรถภาพ

3. ประโยชน์ของจิตตะ คือ ทำให้ทราบความเป็นไปของงานอยู่เสมอ เมื่อมีปัญหาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันทั่วทั้งที่ถ้าขาดจิตตะงานอาจเสียหายได้โดยไม่รู้ตัวหรือรู้ตัวเมื่อสายเกินแก้เสียแล้ว

4. ประโยชน์ของวิมังสา คือ ช่วยให้ทำงานไม่ผิดพลาดและทำให้มองเห็นช่องทางที่จะทำงานให้ได้ผลดีถ้าขาดวิมังสาจะทำงานผิดๆ ภูเขาๆ เปลืองทุน เปลืองแรง เปลืองเวลาและทำให้โง่เขลา” (วิเชียร พากเพียร, 2535)

อมร โสภณวิเศษฐ์วงศ์ และกวี อิศริวรรณ ได้อธิบาย อิทธิบาท 4 เป็นข้อปฏิบัติให้ถึงความสำเร็จมี 4 ประการคือ 1) ฉันทะคือความพอใจในงานทำอันดับแรกต้องสำรวจตนเองว่ามีความชอบหรือศรัทธางานด้านใดแล้วมุ่งไปในเส้นทางนั้นอาจเริ่มต้นง่ายด้วยการตั้งคำถามกับตัวเองฉันทำงานเพื่ออะไรฉันมีความสุขหรือไม่หากงานที่ทำอยู่ไม่ใช่งานที่รักเสียทีเดียวเพื่อเราจะได้มีเวลาค้นหาและปรับเปลี่ยนตัวเองหรือปรับศรัทธาของตัวเองให้เข้ากับงานที่ทำอยู่ 2) วิริยะ คือความขยันหมั่นเพียรงานทุกอย่างจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความขยันหมั่นเพียรความวิริยะจึงเป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งที่จะนำคุณไปสู่ความสำเร็จได้ ที่สำคัญความวิริยะจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยความรักในงานจากฉันทะนั้นเองและความวิริยะไม่ใช่การทำงานแบบเอาเป็นเอาตาย แต่เป็นการหมั่นฝึกฝนตนเองต่างหาก 3) จิตตะความรับผิดชอบเอาใจใส่ต่องานที่ทำ จิตใจที่จดจ่อกับงานล้วนเกิดผลดีต่องานที่ทำ จิตตะเป็นธรรมะที่แสดงถึงสติความรอบคอบและความรับผิดชอบที่จะตามมาจิตตะจึงมีความสำคัญในการทำงานโดยไม่วอกแวกออกไปนอกกลุ่มนอกทางดังนั้นเมื่อคุณมีทั้งฉันทะและวิริยะแล้วจิตตะจะเป็นเสมือนรั้วของเส้นทางที่ไม่ให้ไขว่เขวออกนอกทางสู่ความสำเร็จได้ 4) วิมังสาคือการใช้ปัญญาพิจารณา

เหตุผลทำงานด้วยปัญญาด้วยสมองคิดหมั่นในปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบแล้วหาทางแก้ไขข้อผิดพลาด (อมร โสภณวิเชษฐวงศ์ และกวี อิศริวรรณ, 2535)

อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง ได้อธิบาย อิทธิบาทธรรม คือธรรมที่ช่วยให้ประสบผลสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายซึ่งประกอบไปด้วยหลักธรรม 4 ประการที่ผู้นำมาใช้เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารงาน มีดังนี้คือ 1) ฉันทะคือความพอใจหมายถึงผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความพอใจเต็มใจที่จะทำงานทุกอย่างที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้สำเร็จตามเป้าหมายและปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งขึ้น 2) วิริยะคือความเพียรพยายามหมายถึงผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจกรรมต่างๆด้วยความมานะบากบั่นเข้มแข็งอดทนไม่ย่อท้อ 3) จิตตะคือความใส่ใจผู้นำที่ดีต้องเอาใจใส่ในหน้าที่และตั้งใจรับรู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่นั้นให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 4) วิมังสาคือความใคร่ครวญไตร่ตรองผู้นำที่ดีจะต้องไตร่ตรองและพิจารณาถึงเหตุผลอย่างละเอียดรอบคอบโดยใช้สติปัญญาเมื่อเหมาะสมแล้วจึงตัดสินใจกระทำสิ่งนั้น (อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง, 2557)

จากข้อมูลเชิงวิชาการที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ว่าประโยชน์ของหลักอิทธิบาท 4 หมายถึงการมีหลักธรรมไว้คอยยึดเหนี่ยวจิตใจเพื่อให้เกิดความรัก ความพอใจ ความขยัน อดทน ความตั้งมั่น มีใจจดจ่อ และความไตร่ตรองในงานที่ปฏิบัติเป็นหลักธรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดยตรง สามารถวัดระดับความสำเร็จในงานได้อย่างแม่นยำ หากปฏิบัติตามกรอบหลักอิทธิบาท 4 ได้ครบถ้วนก็ถือว่าผลงานที่ได้รับนั้น ประสบความสำเร็จ

2.4 บริบทของพื้นที่

2.4.1 บริบทของพื้นที่เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เทศบาลตำบลแสนสุข ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 16 บ้านไม้ค่างตก ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีเนื้อที่ในเขตรับผิดชอบประมาณ 32.54 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 20,281 ไร่ ตำบลแสนสุขได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2475 เมื่อปี พ.ศ. 2472 ต่อมาปี 2523 ได้จัดตั้งเป็นสภาตำบลแสนสุข ในปี 2537 สภาตำบลแสนสุขมีสถานะเป็นสภานิติบัญญัติ และเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 และได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2548

2.4.2 แผนที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

เทศบาลตำบลแสนสุข ตั้งอยู่ในอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร ซึ่งมีถนนสถิตนิมานกาลและถนนสถลมารค เชื่อม

ระหว่างตัวจังหวัดอุบลราชธานี กับเทศบาลตำบลแสนสุข มีพื้นที่ทั้งหมด 32.54 ตารางกิโลเมตร (20,281 ไร่) ซึ่งครอบคลุมตำบลแสนสุขทั้งหมด

เทศบาลตำบลแสนสุข มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เขต เทศบาลเมืองวารินชำราบ
ทิศใต้	ติดต่อกับ เขต เทศบาลตำบลธาตุ และ อบต. โนนผึ้ง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ เขต เทศบาลตำบลบุ่งใหม่ และ เทศบาลตำบลคำขวาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เขต เทศบาลตำบลค้ำน้ำแซบ

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงขอบเขตเทศบาลตำบลแสนสุข

2.4.3 เขตการปกครอง

เขตการปกครองของเทศบาลตำบลแสนสุข แบ่งการปกครองออกเป็น 20 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรแบ่งออกเป็นหมู่บ้าน และขนาดของพื้นที่

ชุมชนที่	ชื่อชุมชน	จำนวนพื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวน(ไร่)
1	บ้านคำเจริญ	2.67	1,668
2	บ้านแสนสุข	10.05	6,282
3	บ้านหนองหว้า	0.55	344
4	บ้านไม้ค้ำ	1.07	668
5	บ้านธาตุ	0.73	455
6	บ้านน้ำคำ	3.06	1,912
7	บ้านก่อนอก	1.18	738
8	บ้านก่อนอก	3.04	1,900
9	บ้านหนองผาสูก	0.53	332

10	บ้านเกษตรสมบูรณ์	1.01	632
11	บ้านคำแสนราช	0.40	250
12	บ้านหนองหมากแข้ง	1.05	657
13	บ้านห้วยไผ่	1.46	912
14	บ้านดอนหนองบัว	1.54	963
15	บ้านธาตุออก	1.00	625
16	บ้านไม้ค้ำตก	0.79	494
17	บ้านคำแสนราชเหนือ	0.63	394
18	บ้านมงคลเจริญสุข	0.27	168
19	บ้านลือคำหาญ	0.20	125
20	บ้านหนองผาสุกใต้	1.22	762
รวม		32.45	20,281

ที่มา: เทศบาลตำบลแสนสุข ข้อมูลเดือนกันยายน 2564

2.4.4 ประชากร

จำนวนประชากรของเทศบาลตำบลแสนสุข มี จำนวน 10,568 ครัวเรือน จำนวนประชากรรวม 24,779 คน (ชาย 13,727 คน หญิง 11,052 คน) ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม 2562

หมู่ที่	รายชื่อชุมชน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
0	ทะเบียนบ้านกลาง	1,329	204	1,533	3
1	บ้านคำเจริญ	1,138	1,327	2,465	1,131
2	บ้านแสนสุข	3,559	1,079	4,638	2,551
3	บ้านหนองหว้า	252	276	528	256
4	บ้านไม้ค้ำ	372	459	831	425
5	บ้านธาตุ	517	518	1,035	343
6	บ้านน้ำคำ	418	434	852	309
7	บ้านก้อใน	501	528	1,029	356
8	บ้านก้อนอก	470	557	1,027	479
9	บ้านหนองผาสุก	468	557	1,025	540
10	บ้านเกษตรสมบูรณ์	741	779	1,520	654

11	บ้านคำแสนราช	478	560	1,038	510
12	บ้านหนองหมากแข้ง	337	345	682	229
13	บ้านห้วยไผ่	496	486	982	433
14	บ้านดอนหนองบัว	256	255	511	171
15	บ้านธาตุออก	490	541	1,031	432
16	บ้านไม้ค้ำตก	310	343	653	266
17	บ้านคำแสนราชเหนือ	531	594	1,125	486
18	บ้านมงคลเจริญสุข	270	313	583	235
19	บ้านลือคำหาญ	372	484	856	298
20	บ้านหนองผาสุกใต้	422	413	835	461
รวม		13,727	11,052	24,779	10,568

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลประชาชนและครัวเรือนในเทศบาลแสนสุข

ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
น้อยกว่า 1 ปี	135	136	271
1 - 2 ปี	216	199	415
3 - 5 ปี	341	323	664
6 - 11 ปี	698	679	1,377
12 - 14 ปี	377	381	758
15 - 17 ปี	412	380	792
18 - 25 ปี	3,250	1,137	4,387
26 - 49 ปี	4,406	4,145	8,551
50 - 59 ปี	1,709	1,787	3,496
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	2,129	1,866	3,995
รวม	13,673	11,033	24,706

ตารางที่ 2.3 ช่วงอายุและจำนวนประชากรในเทศบาลแสนสุข

ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข

ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข มีลักษณะเป็นชุมชนย่านธุรกิจใจกลางเมือง ชุมชนเมืองย่านที่อยู่อาศัย ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ชุมชนทหาร และชุมชนบ้านจัดสรร ซึ่งการแบ่งลักษณะและเขตชุมชนนั้น กำหนดแบ่งตามลักษณะพื้นที่ประวัติความเป็นมาและความสัมพันธ์ในชุมชนของประชาชนชาวชุมชน แบ่งเป็น 20 ชุมชน มีคณะกรรมการชุมชนทำหน้าที่บริหารกิจการของชุมชน มีกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพต่าง ๆ กลุ่มแม่บ้านสตรี กองทุนชุมชน อาสาสมัครผู้นำชุมชนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเทศบาลตำบลแสนสุขได้ให้การสนับสนุนบทบาทในการดูแลชุมชนของตนเองตามความต้องการของชุมชน ซึ่งถือว่าการกระจายอำนาจให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบตนเองอีกชั้นหนึ่ง ดังนี้

ชุมชนย่านเขตเมือง มีลักษณะเป็นชุมชนใกล้ย่านใจกลางเมือง เป็นชุมชนเขตที่พักอาศัยผสมผสานกับอาคารร้านค้าและสถานบริการ เป็นที่ตั้งอาคาร ร้านค้า โรงเรียน สถานข้าราชการ คนในชุมชนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สาธารณูปโภค สาธารณูปการ มีครบถ้วนทั่วถึง ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนมีลักษณะใกล้ชิด และจะมีกิจกรรมร่วมรับผิดชอบของตนเอง ชุมชนลักษณะนี้มี 1 ชุมชนคือ ชุมชนแสนสุข

ชุมชนเขตเมืองกึ่งชนบท จะมีลักษณะเป็นชุมชนที่มีความเป็นกึ่งเมืองและกึ่งชนบทมีพื้นที่เกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการในเขตชุมชนมียังไม่ค่อยทั่วถึง ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนมีความแน่นแฟ้น ผูกพันกับชุมชน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ส่วนมากจะรู้จักคุ้นเคยกันดี และมีส่วนร่วมในการดูแลรับผิดชอบชุมชนตนเอง มีกิจกรรมร่วมกันในชุมชนบ่อยครั้ง ชุมชนที่มีลักษณะชุมชนเขตเมืองกึ่งชนบทดังนี้ ชุมชนกอไผ่ ชุมชนก่อนนอก ชุมชนคำเจริญ ชุมชนห้วยไผ่ ชุมชนหนองผาสุก ชุมชนหนองผาสุกใต้ ชุมชนดอนหนองบัว ชุมชนบ้านเกษตรสมบูรณ์ ชุมชนคำแสนราช ชุมชนคำแสนราชเหนือ ชุมชนหนองหมากแข้ง ชุมชนน้ำคำ ชุมชนไม้ค้ำ ชุมชนไม้ค้ำตก ชุมชนธาตุ ชุมชนธาตุออก ชุมชนหนองหว้า

ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร มีลักษณะเป็นชุมชนใหม่โดยโครงการหมู่บ้านจัดสรร มีการย้ายเข้ามาอยู่ของคนหลากหลายอาชีพ มีโครงการบ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ หอพัก เป็นกลุ่มคนที่มีฐานะปานกลาง ไปจนถึงมีฐานะดีมีความสามารถทางรายได้สูง เป็นชุมชนที่กำลังสร้างสังคมใหม่ ชาวชุมชนเริ่มต้นที่จะมีกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมชุมชนของตนเอง ชุมชนลักษณะนี้มีชุมชนคือ ชุมชนลือคำหาญ และชุมชนมงคลเจริญสุข

การศึกษา

ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข มีสถานศึกษา จำนวน 10 แห่ง

โรงเรียน / วิทยาลัย	จำนวนครู/อาจารย์			จำนวนนักเรียน		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแสนสุข	-	6	6	28	20	48
โรงเรียนเทศบาลแสนสุข	3	15	18	229	205	434
โรงเรียนงามจิตวารินชำราบ 2	5	38	43	489	519	1,008
โรงเรียนบ้านธาตุ	3	8	11	45	42	87
โรงเรียนอนุบาลวารินชำราบ	3	11	14	77	63	140
โรงเรียนบ้านคำเจริญ	-	3	3	3	-	3
โรงเรียนลือคำหาญวารินชำราบ	47	102	149	1,116	1,830	2,946
โรงเรียนวิจิตรวิทยา	14	39	53	421	485	906
วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ	31	22	53	864	434	1,298
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยา เขตอีสาน ศูนย์การศึกษาอุบลราชธานี	5	-	5	21	3	24

ตารางที่ 2.4 จำนวนสถานศึกษา/ครู/นักเรียน ในเทศบาลแสนสุข

การศาสนาและวัฒนธรรม

ศาสนา ในเขตอำเภอวารินชำราบ ประชากรนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 98 นอกจากนี้มีนับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอื่น ๆ ปะปนอยู่บ้าง มีวัดที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข จำนวน 8 แห่ง คือ วัดบ้านไม้ค้ำ วัดบ้านธาตุ วัดบ้านก่อนอก วัดใหม่ทองสว่าง (บ้านน้ำคำ) วัดศรีสว่างนาราม (บ้านคำเจริญ) วัดแสนสุข วัดดอนหนองบัว วัดเกาะลอย (บ้านหนองผาสุก)

ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นและศาสนกิจที่สำคัญ

งานปีใหม่ งานบุญมหาชาติ งานบุญสงกรานต์ งานทอดผ้าป่า งานบุญชား งานบุญเข้าพรรษา งานบุญออกพรรษาไหลเรือไฟ งานลอยกระทง งานบุญกฐิน งานบุญคุ้ม งานบุญแข่งเรือ

การศึกษา นันทนาการ/พักผ่อน

มีลานกีฬาเอนกประสงค์ คือ ลานกีฬาแสนสุขโรงเรียนเทศบาลแสนสุขและ ลานกีฬาชุมชน

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเดินแสนสุข

ด้านสาธารณสุข

ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข มีการให้บริการทางสาธารณสุข ได้แก่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลก่อ	จำนวน	1	แห่ง
โรงพยาบาลค่ายสรรพลีธิประสงค์	จำนวน	1	แห่ง

บุคลากรด้านสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลก่อ	จำนวน	9	คน
โรงพยาบาลค่ายสรรพลีธิประสงค์	จำนวน	96	คน
อสม.	จำนวน	409	คน
เจ้าหน้าที่เทศบาล	จำนวน	3	คน

ด้านสิ่งแวดล้อม

การระบายน้ำ

พื้นที่น้ำท่วม คิดเป็นร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมด

ระยะเวลาเฉลี่ยที่น้ำท่วมขังนานที่สุด 5 วัน ประมาณช่วงกันยายน – ตุลาคม

อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการแก้ปัญหาน้ำท่วมขัง

เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก	จำนวน	5	เครื่อง
เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่	จำนวน	1	เครื่อง

ขยะ

การจัดเก็บขยะมูลฝอย เทศบาลมีรถเก็บขยะอัดท้ายจำนวน 5 คัน จัดเก็บวันละ 1 – 2 เที่ยว ปริมาณขยะเท่ากับ 12.83 ตัน / วัน ในแต่ละเดือนมีปริมาณขยะเฉลี่ยประมาณ 385 ตัน / เดือน ค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ เป็นจำนวนเงิน 300 บาท / 1,000 กิโลกรัม คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ(ประกอบด้วยค่าบริการกำจัดขยะ + เงินเดือน + ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง + ค่าบำรุงรักษา) เป็นจำนวนเฉลี่ยทั้งสิ้น 399,615 บาท / เดือน หรือ 4,795,383 บาท / ปี มีรายได้ค่าบริการขนกำจัดขยะ ต่อปีเป็นเงินทั้งสิ้น 1,383,000 บาท / ปี มีถังขยะรองรับจำนวน 2,500 ใบ (ความจุ 120 ลิตร / ถัง) มีเจ้าหน้าที่ขับรถขยะจำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่เก็บขนขยะจำนวน 15 คน เจ้าหน้าที่กวาดถนนจำนวน 7 คน (ข้อมูลกองสาธารณสุขฯ ปี 2561)

ที่ดินสำหรับกำจัดขยะ

เทศบาลตำบลแสนสุขยังไม่มีที่ดินสำหรับกำจัดขยะ ปัจจุบันการกำจัดขยะได้ใช้พื้นที่กำจัดของเทศบาลเมืองวารินชำราบ โดยเสียเงินค่ากำจัดขยะเฉลี่ย 115,250.00 บาท / เดือน ที่ดินสำหรับ

ก่จัดขะตั้งอยู่ที่บ้านดอนผดุง ทางไปมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ห่างจากเขตเทศบาลประมาณ 18 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 197 ไร่

ด้านการเมืองการบริหาร

โครงสร้างและอัตรากำลังในการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสนสุข

สภาเทศบาลตำบลแสนสุข ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน มาจากการเลือกตั้ง 2 เขตการเลือกตั้ง ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ประกอบด้วย

1. นายธงชัย แก่นภูเลิศ	ประธานสภาเทศบาล เขต 1
2. นายมงคล โพธิ์ชูชาติ	รองประธานสภาเทศบาล เขต 1
3. นายสังคม อารีภู	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 1
4. นายบุญสุยา บุคดาหยุด	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 1
5. นายถวิล ผิวเงินยวง	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 1
6. นางอุไร พุฒตาลดง	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 2
7. นายทม เทพภักดี	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 2
8. นายจตุรภัทร ธาณีสพงษ์	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 2
9. นายประภาส ยายวน	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 2
10. นายนภาพล วรรณรัตน์	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 2
11. นายสุชาติ บุญหาญ	สมาชิกสภาเทศบาล เขต 2

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลแสนสุข นำโดยนายทรงกรด ไกรกังวาร นายเทศมนตรีตำบลแสนสุข รองนายกเทศมนตรีจำนวน 2 คน เลขานุการฯและที่ปรึกษา ซึ่งนายกเทศมนตรีแต่งตั้ง ประกอบด้วย

1. นายตงฉิน ประสิทธิ์ภูริปริชา	รองนายกเทศมนตรี
2. นายอดิทัต ตั้งบัณฑิต	รองนายกเทศมนตรี
3. นายอุทิศ พูลเพิ่ม	เลขานุการนายกเทศมนตรี
4. นางสาวเพ็ญศรี พร้อมวงศ์	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี

การจัดส่วนการบริหาร ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2541 เทศบาลตำบลแสนสุขได้จัดส่วนราชการ ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล
2. กองคลัง
3. กองการศึกษา
4. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
5. กองช่าง

โครงสร้างอัตรากำลังพนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข

ประเภท หน่วยงาน	บริหารท้องถิ่น			อำนวยการท้องถิ่น			วิชาการ		ทั่วไป		พนักงานจ้าง		รวม
	สูง	กลาง	ต้น	สูง	กลาง	ต้น	ชำนาญ การ	ปฏิบัติ การ	ชำนาญ การ	ปฏิบัติ การ	ทั่วไป	ภารกิจ	
ปลัด	1												1
สำนักปลัด				1	1		8	1	2	2	23	4	43
กองคลัง				1	1		3	1	2	3	7	2	20
กองช่าง				1	1		1		2	1	10	1	17
กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม						2	2		1		14	1	19
กองการศึกษา				1			1		1	1	13	1	18
รวม												118	

ตารางที่ 2.5 โครงสร้างอัตรากำลังพนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข

โครงสร้างอัตรากำลังโรงเรียนเทศบาลแสนสุข

หน่วยงาน	จำนวนบุคลากรทางการศึกษา								รวม
	ผช.จนท. การเงินฯ	ผช. จพง.ธุรการ	ผช. จพง. พัสดุ	ภารโรง	ครู คศ. 1	ครู คศ. 2	ครู คศ. 3	ครู คศ. 4	
โรงเรียนเทศบาล แสนสุข	1	1	1	3	3	7	7	2	25

ตาราง 2.6 โครงสร้างอัตรากำลังโรงเรียนเทศบาลแสนสุข

โครงสร้างอัตรากำลังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

หน่วยงาน	จำนวนบุคลากรทางการศึกษา						รวม
	ผู้ดูแลเด็ก	ครูผู้ดูแล เด็ก	ครูผู้ช่วย	ครู คศ. 1	ครู คศ. 2	ครู คศ. 3	
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบล แสนสุข	4	-	-	1	1	-	6

ตารางที่ 2.7 โครงสร้างอัตรากำลังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การคลังท้องถิ่น

การบริหารรายรับในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี

การบริหารรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี

ปี พ.ศ.	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
รายการ			
รายรับ	117,761,472.60	142,249,082.01	149,634,204.64
รายจ่าย	120,229,205.11	113,226,206.97	122,757,903.92
เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	24,242,358.33	267,610.00	4,160,426.40

ตาราง 2.8 รายรับรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี

บทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมืองและการบริหาร

เทศบาลตำบลแสนสุข ได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญในการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลและได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลแสนสุขอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยจัดตั้งองค์กรชุมชนขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของชุมชน ร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง เกี่ยวกับความเป็นอยู่ ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง โดยให้เข้ามาทำหน้าที่ประสานงานระหว่างเทศบาลตำบลแสนสุข หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน กับชุมชน และเป็นแกนนำที่สำคัญของชุมชนในการพัฒนา ซึ่งชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุขมี 21 ชุมชน โดยแต่ละชุมชนมีคณะกรรมการประสานงาน ประกอบด้วย

1. ชุมชนคำเจริญ	นางสุบิน แว่นระเว	ประธานกรรมการชุมชน
	นายเสถียร จำปาทอง	รองประธานกรรมการชุมชน
	นายประกร จำปาป่า	เลขานุการ
2. ชุมชนแสนสุข	นางหนูนิด ขุนทอง	ประธานกรรมการชุมชน
	นางจิรารวรรณ ศรีธัญรัตน์	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางศรีสมร เชิดชู	เลขานุการ
3. ชุมชนหนองหว่า	นางเพชรสมร ศรีสรณ์	ประธานกรรมการชุมชน
	นางพรภินันท์ เอกนิิตย์	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางวนิดา อาจิวชัย	เลขานุการ
4. ชุมชนไม้ค้ำ	นายวิลาส สังขวา	ประธานกรรมการชุมชน

	นางประนอม โสภะทรินทร์	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางวาทีน หล้าคาแก้ว	เลขานุการ
5. ชุมชนธาตุ	นายสง่า ศิริมา	ประธานกรรมการชุมชน
	นายกองใจ คคะเนแน่น	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางวิมล จันดีปุ่น	เลขานุการ
6. ชุมชนน้ำคำ	นางสาวสาคร สิงห์คง	ประธานกรรมการชุมชน
	นางสาวอัมพร ทองท่อน	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางประทุม พรหมบุตร	เลขานุการ
7. ชุมชนก้อใน	นายกองชัย โคตรสาลี	ประธานกรรมการชุมชน
	นางเดือนเพ็ญ วิริยะภาพ	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางสาวกลอยใจ แก่นคา	เลขานุการ
8. ชุมชนก้อนอก	นางบุญมา แสนสุข	ประธานกรรมการชุมชน
	นางรุ่งธิดา เหล่าผา	รองประธานกรรมการชุมชน
	นายสีนวล คาทวิ	เลขานุการ
9. ชุมชนหนองผาสุก	นางพุลศรี เอกนิตย์	ประธานกรรมการชุมชน
	นายสุรยุทธ อินทรประเสริฐ	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางมารยาท สาภา	เลขานุการ
10. ชุมชนเกษตรสมบูรณ์	นายสมหมาย จันท์ธานี	ประธานกรรมการชุมชน
	ร.ต. สมชาย พรหมประดิษฐ์	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางกชกร เข้มเพชร	เลขานุการ
11. ชุมชนคำแสนราช	พ.ต. ไสว ทองบุราณ	ประธานกรรมการชุมชน
	นายคำป่าย ศรีทาเวช	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางสมคิด แบสัว	เลขานุการ
12. ชุมชนหนองหมากแข้ง	นายลี ก้อนคำ	ประธานกรรมการชุมชน
	นางละคร ซาหลักคา	รองประธานกรรมการชุมชน
	นายสมพร สีสันต์	เลขานุการ
13. ชุมชนห้วยไผ่	นางแตง วงศ์ชาติ	ประธานกรรมการชุมชน
	นายบุญมา ทาเคลือบ	รองประธานกรรมการชุมชน
	นายคำปุ่น พรหมบุตร	เลขานุการ
14. ชุมชนดอนหนองบัว	นายพรณนิกา เมฆลา	ประธานกรรมการชุมชน
	นายถวิล เมฆลา	รองประธานกรรมการชุมชน

	นายประสพ จิตต์ระเบียบ	เลขานุการ
15. ชุมชนธาตุออก	นางแปลง พวงผกา	ประธานกรรมการชุมชน
	นายณรงค์ ปานกรด	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางเยาวลักษณ์ พวงผกา	เลขานุการ
16. ชุมชนไม้ค้ำตก	นายอุทัย พวงผกา	ประธานกรรมการชุมชน
	นางนวลเสน่ห์ ปิติโหดะระ	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางดอกอ้อ พวงผกา	เลขานุการ
17. ชุมชนคำแสนราชเหนือ	นายเทียนชัย เชิดชู	ประธานกรรมการชุมชน
	นายบรรยง นิชรรัตน์	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางบัวเหลียว อางสม	เลขานุการ
18. ชุมชนมงคลเจริญสุข	นายวีรศักดิ์ แถมศิริ	ประธานกรรมการชุมชน
	นางบุญช่วย สิริพิพันธ์	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางเฉลิมพร ดาศรี	เลขานุการ
19. ชุมชนลือคำหาญ	นายวิเชียร เพิ่มงาม	ประธานกรรมการชุมชน
	ร.อ. สมศักดิ์ สุขกุล	รองประธานกรรมการชุมชน
	นางเบญจวรรณ ศรีสุนทร	เลขานุการ
20. ชุมชนผาสุกใต้	ด.ต.ไสว บัวศรียอด	ประธานกรรมการชุมชน
	นางหนูแปลง เข้มขันธุ์	รองประธานกรรมการชุมชน
	นายนเรนทร์ พิมพ์ขาว	เลขานุการ
21. ชุมชนเดินแสนสุข	นายรัตนศักดิ์ รัตนเมต	ประธานกรรมการ
	นายแสวง บุญชู	รองประธานกรรมการ
	นายสมควร นันตระกูล	เลขานุการ

การอำนวยความสะดวกภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสวัสดิการของประชาชน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลแสนสุข จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำปี แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวดภัย วาตภัย และดินโคลนถล่มประจำปี แผนภัยแล้งประจำปี แผนป้องกันไฟฟ้าประจำปี แผนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนประจำปี แผนงานบริหารบุคลากร ให้มีความพร้อมในการรับมือสถานการณ์สาธารณภัย มีบุคลากร จำนวน 10 นาย รถดับเพลิง จำนวน 1 คัน รถบรรทุกน้ำเอนกประสงค์ จำนวน 2 คัน รถดับเพลิงเคลื่อนที่เร็ว จำนวน 1 คัน เครื่องสูบน้ำแบบหาบ-หาม จำนวน 5 เครื่อง เครื่องสูบน้ำแบบลาก-จูง จำนวน 1 เครื่อง อุปกรณ์ดับเพลิง – ทุ้มภัย วิทยุสื่อสาร (แบบมือถือ) จำนวน 20 เครื่อง วิทยุสื่อสารแบบโมบาย จำนวน

6 เครื่อง วิทยุสื่อสารสถานีแม่ข่าย 1 เครื่อง พร้อมทั้งให้การอบรมสมาชิก อปพร. ในสังกัด เทศบาล ตำบลแสนสุข จำนวน 350 คน OTOS (หนึ่งทีมกู้ภัยหนึ่งตำบล) จำนวน 10 นาย

การสื่อสาร มีการติดตั้งเสียงตามสายของเทศบาล เพื่อประกาศ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้กับชุมชนในเขตเทศบาล ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 68 จุด ครอบคลุม 20 ชุมชน และมีหอกระจายข่าวของผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 20 แห่ง

เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

1) ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน/ชุมชน

มี 20 หมู่บ้าน /ชุมชน

2) ด้านการเกษตร

มีการทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงวัว ควาย หมู ไก่ เป็ด ปลูกผัก เช่น ข้าวโพด มะเขือ

3) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

มี หนองน้ำ จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

3.1 หนองมะเขือ ความจุ 59,592 ลบ.ม

3.2 หนองบัว ความจุ 73,938 ลบ.ม.

3.3 หนองพระหลง ความจุ 22,732 ลบ.ม.

3.4 หนองตาเลอะ ความจุ 21,846 ลบ.ม.

3.5 หนองขอนแก่น ความจุ 69,369 ลบ.ม.

3.6 หนองไฮ ความจุ 18,510 ลบ.ม.

3.7 หนองซีไผ่ ความจุ 59,208 ลบ.ม.

3.8 หนองหมากแข้ง

3.9 หนองหนาม

3.10 หนองห้วยไผ่

4) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำอุปโภคบริโภค) ใช้แหล่งน้ำบาดาลและการ

ประปาส่วนภูมิภาค

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณญา กังสตาลย์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรทางด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตัวแปรด้าน

เพศ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่าประชาชนไม่มีเวลาที่จะเข้ามีส่วนร่วมจัดทำแผนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจ

วันกวี คุ่มคง (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จัหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จัหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนและด้านการมีส่วนร่วมดำเนินงานตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นต่อองค์ประกอบด้านต่างๆ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง ผมว่า เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระยะเวลาในการอยู่อาศัยในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังซึ่งประชาชนที่มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในเขตพื้นที่มากกว่า 20 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด เขตพื้นที่การอยู่อาศัยใน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งสุขลา ตำบลบึง ตำบลหนองขาม ตำบลบางละมุง ตำบลสุรศักดิ์ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันตามลำดับ โดยมีข้อเสนอแนะคือ ควรมีนโยบายในการให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยอาจผ่านผู้นำชุมชนหรือผ่านช่องทางต่างๆ เช่น รถประชาสัมพันธ์ เคเบิลทีวี และควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อเกิดความสามัคคีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

ฐิติธินา ใจเพียร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอมืองง่า จัหวัดลำพูน : ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเหมืองง่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นรับฟังความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นเสริมอำนาจ ตามลำดับ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเหมืองง่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยครั้งดังนี้ ด้านขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผน ด้านขั้นตอนการนำไปปฏิบัติ ด้านขั้นตอนการจัดทำแผน ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะ ควรมีการสร้างกลไกหรือช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าการทำเวทีประชาคมเจ้าหน้าที่ควรประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการตามแผนให้ประชาชนทราบความก้าวหน้าโดยตลอดควรจัดตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในแต่ละชุมชน ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน

ด้านระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรส่วนท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในแผนการดำเนินงาน การติดตามการตรวจสอบผลการดำเนินงาน การใช้งบประมาณ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเทศบาลมากขึ้น ต้องออกเอกสารชี้แจงเหตุผลโดยละเอียดถึงสาเหตุที่แผนพัฒนาซึ่งประชาชนเสนอไปแล้วไม่ได้รับการบรรจุเป็นแผน ควรให้ความสำคัญในการบูรณาการแผนของชุมชนที่สามารถเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ได้อย่างแท้จริงเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน

สุวิทย์ ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก (2) ประชาชนที่มีอายุ และอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ การศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน

เนตรนภา คงหอม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะลา อำเภอพยุหะ คีรีจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนา รองลงมา ด้านการจัดทำรายละเอียดของแผนพัฒนา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการจัดทำร่างแผนพัฒนา ด้านการอนุมัติและการประกาศใช้แผนพัฒนา และด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนา (2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะลา อำเภอพยุหะคีรีจังหวัดนครสวรรค์จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระยะเวลาอาศัยในพื้นที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาไม่แตกต่างกัน

ปัญญา เฉลียวชาติ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ตามลำดับ ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนไม่มีเวลาเข้าร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล รวมถึงไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบล เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ อีกทั้งโครงการหรือกิจกรรมยังไม่ได้มาจากปัญหาหรือความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ควรให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการของประชาชน มีการติดต่อประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานทุกระดับ และมีการประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

จุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่าอำเภอภินทรบุรีจังหวัดปราจีนบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ (2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆที่มีจำนวนมากที่สุดคือควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบ รองลงมา คือ คนมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมให้มากขึ้นและให้ความสำคัญในการจัดทำแผนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมในการทำแผนให้มากขึ้นตามลำดับ

สรารุช สืบเพ็ชร์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2) ประชาชนที่มี เพศและอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ท้องถิ่นคนจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ประชาชนมีความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเท่าที่ควร และแผนพัฒนายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และคว้นเผยแพร่ร่างแผนพัฒนาสามปีให้ประชาชนได้ศึกษาก่อนที่จะมีการลงพื้นที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการตามโครงการและในการ ประชาชนควรเป็นคณะกรรมการร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อประเมินผลได้อย่างแท้จริง ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรให้ประชาชนร่วมเสนอปัญหาแนวทางการแก้ไขโครงการต่างๆ อย่างทั่วถึง และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่นได้เสนอแผนงานหรือโครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือชุมชนนั้น เพื่อให้ท้องถิ่นได้พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนงาน โครงการพัฒนาของท้องถิ่นอีกทั้ง จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของท้องถิ่นได้เต็มความสามารถของคนในพื้นที่

สุธิมา เทพวงศ์ (2562) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านร่วมรับผลประโยชน์ รองลงมาคือด้านการร่วมคิดและด้านร่วมวางแผนและด้านที่มีค่าเฉลี่ยดีที่สุดคือ ด้านการร่วมติดตามและประเมินผล และด้านร่วมปฏิบัติตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของประชากรที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าประชาชนที่มีสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมโดยรวมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่แตกต่างกัน โดยประชาชนที่มี เพศ อายุอาชีพ แตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัด

สมุทรปราการ ควรจัดประชาคมอย่างน้อยสองถึงสามวันเพื่อความสะดวกในเรื่องเวลาที่ไม่ตรงกันควรนำประชาชนที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนควรให้ประชาชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณควรให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการด้านความปลอดภัยอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากขึ้น

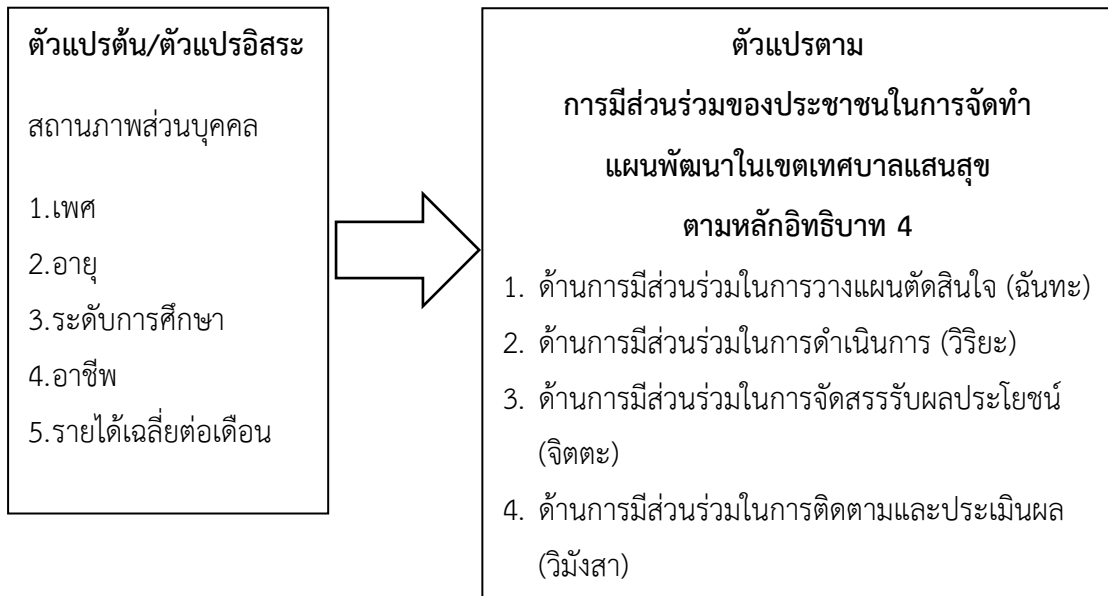
ณัฐศรีณย์ อารยะพงศ์ (2563) การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลอียิปัด อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลอียิปัด อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 รองลงมาคือ ด้านการร่วมดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และด้านการร่วมติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ตามลำดับ ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลอียิปัด อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า 1) การมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดและตัดสินใจ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร ส่วนมากมีแต่ผู้นำเข้าร่วมจัดทำและเสนอโครงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมประชุมมีความคิดเห็นแตกต่างหลากหลายทำให้เกิดความขัดแย้ง งบประมาณมีค่อนข้างจำกัด ทำให้การดำเนินงานค่อนข้างล่าช้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชุมชนควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่านี้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชุมชนควรชี้แจงให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และควรวิเคราะห์ถึงปัญหา และความต้องการของประชาชนก่อนตัดสินใจแก้ไขปัญหในด้านต่างๆ 2) การมีส่วนร่วมด้านร่วมดำเนินการ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อย การปฏิบัติตามโครงการหรือกิจกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ตั้งไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนคอนกรีตและไฟฟ้า การเกษตร และจัดอบรมโครงการด้านยาเสพติดให้ความรู้แก่เยาวชนและประชาชนในชุมชน และควรจัดหาแหล่งทุนต่างๆ เพื่อมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น 3) การมีส่วนร่วมด้านร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนได้รับผลประโยชน์ไม่ทั่วถึงและไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจากการจัดสรรผลประโยชน์ใช้

ความสัมพันธ์แบบเครือข่าย แบบพวกพ้องของตนเอง คณะกรรมการจัดทำแผนขาดขวัญและกำลังใจ เนื่องจากไม่มีค่าตอบแทนในการทำงาน ควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นให้กระจายให้ทั่วทุกชุมชนด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค ควรจัดสวัสดิการดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายในการทำงานให้ คณะกรรมการจัดทำแผนหรือตัวแทนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน และควรจัดให้มีโครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนทุกๆ ด้าน 4) การมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผล ประชาชนไม่มีความเข้าใจในการติดตามและประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรมีตัวแทนของประชาชนจากทุกหมู่บ้านเข้าร่วมติดตามและประเมินผล การประเมินผลให้มีหลากหลายรูปแบบ พร้อมทั้งรายงานผลให้ประชาชนได้ทราบกันอย่างทั่วถึง และควรมีค่าตอบแทนให้กรรมการประเมินผลเพื่อประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น

ปรียาภรณ์ พรหมชื่น (2564) การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อยอนั้นอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการของประชาชน รองลงมา คือ ควรให้ อบต. มีการประชาสัมพันธ์แผนให้มากกว่านี้ และควรให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ เล็งเห็นปัญหาเร่งด่วนของหมู่บ้านที่มีปัญหามากที่สุด ตามลำดับ

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4” ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้น คือ สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตัวแปรตาม โดยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ (Cohen & Uphoff อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คาริถานนท์, 2550: 21-22) ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมปฏิบัติ (3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมประเมินผล และหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งผู้วิจัยได้ กำหนดความสัมพันธ์เชิงแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4” ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 20,429 คน (ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2562)

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 20,429 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549, หน้า 47) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเป็น .05 สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

N = 20,429 คน

e = 0.05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{20,429}{1 + 20,429 (0.05)^2}$$

N = 392.3

ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 392 คน

เมื่อได้ขนาดตัวอย่างแล้วผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จากประชากร จึงสามารถแสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้ ได้ดังนี้
จากสูตร

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ทะเบียนบ้านกลาง	$(392 \times 1,320)/20,429$	=	25
หมู่ 1 บ้านคำเจริญ	$(392 \times 2,258)/20,429$	=	43
หมู่ 2 บ้านแสนสุข	$(392 \times 4,431)/20,429$	=	85
หมู่ 3 บ้านหนองหว้า	$(392 \times 321)/20,429$	=	6
หมู่ 4 บ้านไม้ค้ำ	$(392 \times 624)/20,429$	=	12
หมู่ 5 บ้านธาตุ	$(392 \times 828)/20,429$	=	16
หมู่ 6 บ้านน้ำคำ	$(392 \times 645)/20,429$	=	12
หมู่ 7 บ้านก่อโน	$(392 \times 822)/20,429$	=	16
หมู่ 8 บ้านก่อนอก	$(392 \times 820)/20,429$	=	16
หมู่ 9 บ้านหนองผาสุก	$(392 \times 818)/20,429$	=	16
หมู่ 10 บ้านเกษตรสมบูรณ์	$(392 \times 1,313)/20,429$	=	25
หมู่ 11 บ้านคำแสนราช	$(392 \times 831)/20,429$	=	16
หมู่ 12 บ้านหนองหมากแข้ง	$(392 \times 475)/20,429$	=	9
หมู่ 13 บ้านห้วยไผ่	$(392 \times 775)/20,429$	=	15
หมู่ 14 บ้านดอนหนองบัว	$(392 \times 307)/20,429$	=	6
หมู่ 15 บ้านธาตุออก	$(392 \times 824)/20,429$	=	16
หมู่ 16 บ้านไม้ค้ำตก	$(392 \times 446)/20,429$	=	9
หมู่ 17 บ้านคำแสนราชเหนือ	$(392 \times 918)/20,429$	=	18
หมู่ 18 บ้านมงคลเจริญสุข	$(392 \times 376)/20,429$	=	7
หมู่ 19 บ้านลือคำหาญ	$(392 \times 649)/20,429$	=	12
หมู่ 20 บ้านหนองผาสุกใต้	$(392 \times 628)/20,429$	=	12

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

หมู่ที่	รายชื่อชุมชน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
0	ทะเบียนบ้านกลาง	1320	25
1	บ้านคำเจริญ	2258	43
2	บ้านแสนสุข	4431	85
3	บ้านหนองหว่า	321	6
4	บ้านไม้ค้ำ	624	12
5	บ้านธาตุ	828	16
6	บ้านน้ำคำ	645	12
7	บ้านก่อใน	822	16
8	บ้านก่อนอก	820	16
9	บ้านหนองผาสุก	818	16
10	บ้านเกษตรสมบูรณ์	1313	25
11	บ้านคำแสนราช	831	16
12	บ้านหนองหมากแข้ง	475	9
13	บ้านห้วยไผ่	775	15
14	บ้านดอนหนองบัว	307	6
15	บ้านธาตุออก	824	16
16	บ้านไม้ค้ำตก	446	9
17	บ้านคำแสนราชเหนือ	918	18
18	บ้านมงคลเจริญสุข	376	7
19	บ้านลือคำหาญ	649	12
20	บ้านหนองผาสุกใต้	628	12
	รวม	20,429	392

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม ในการศึกษานี้ มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (Closed – Ended) และแบบสอบถาม แบบปลายเปิด (Open – Ended) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบมีคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ ในด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ และในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ถ้ามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดให้คะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

3.3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ และการติดตาม และประเมินแผนพัฒนา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นพื้นฐานในการจัดทำแบบสอบถามงานวิจัยฉบับนี้

2. ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมตรงตามสภาพความเป็นจริงเป็นหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

(1) พระครูสังฆรักษ์ ทวี อภโย, ดร.

การศึกษา รัฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต(รัฐศาสตร์)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มมร. วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(2) ดร.อภิชาติ เหม้อยไธสง

การศึกษา - ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- รป.บ. (การบริหารท้องถิ่น)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- ร.ม. (รัฐศาสตร์)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง -อาจารย์ประจำสาขาการปกครอง

(3) ดร.อัครเดช นีลโยธิน

การศึกษา	- คอบ. (ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
	- ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
	- ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ตำแหน่ง	- อาจารย์ประจำสาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ สูตร $IOC = \sum R / N$ เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง $\sum R$ หมายถึง แทนผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อนั้น N หมายถึง แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (นาพร สิงหัท 2531, หน้า 282; อ้างถึงใน เขียดศักดิ์ คำมี และคณะ, 2560, หน้า 60) โดยได้ค่า IOC .067

6. นำแบบสอบถามไปทดลองให้ (Try out) ประชาชนในเขตเทศบาลวารินชำราบ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 น และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

7. จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจากการตรวจสอบพื้นที่ ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20,429 คน

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจาก เอกสารวิชาการ เว็บไซต์ แนวคิด ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมเรียบร้อยแล้วในการจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล

4. ประมวลผลทางคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554:209)

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) ระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาวัดในเขตเทศบาลเมืองศีลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามของบุคลากรที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาวัดในเขตเทศบาลเมืองศีลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาวัดในเขตเทศบาลเมืองศีลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

3.7 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบตาราง และบรรยายประกอบใต้ตาราง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยการสุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือแบบสอบถามจำนวน 392 คน แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล เพื่อการคำนวณหาสถิติต่างๆ สำหรับตอบปัญหาวิจัย พร้อมยังนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนซึ่งมีลักษณะข้อมูลทั่วไป ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	131	33.4
หญิง	261	66.6
รวม	392	100.000

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 66.6 และเพศชาย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 21 ปี	8	2.0
21 - 30 ปี	157	40.1
31 - 40 ปี	103	26.3
41 - 50 ปี	74	18.9
51 - 60 ปี	42	10.7
61 ปีขึ้นไป	8	2.0
รวม	392	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ โดยจำแนกตามอายุ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากมีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 และ น้อยที่สุดมีอายุต่ำกว่า 21 ปี และ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	21	5.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	2.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	34	8.7
อนุปริญญา/ปวส.	73	18.6
ปริญญาตรี	234	59.7
สูงกว่าปริญญาตรี	20	5.1
รวม	392	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 รองลงมาอยู่ในระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 และ น้อยที่สุดอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	56	14.3
พนักงานบริษัทเอกชน	32	8.2
รับจ้างทั่วไป	18	4.6
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	27	6.9
เกษตรกร	37	9.4
นักเรียน/นักศึกษา	216	55.1
อื่น	6	1.5
รวม	392	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ โดยจำแนกตามอาชีพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากเป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 4.5 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	102	26.0
10,001 - 20,000 บาท	226	57.7
20,001 - 30,000 บาท	50	12.8
30,001 - 40,000 บาท	10	2.6
40,001 บาทขึ้นไป	4	1.0
รวม	392	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ รายได้เฉลี่ยส่วนมากอยู่ในระดับ 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมามีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และ น้อยที่สุด 40,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีลักษณะข้อมูลทั่วไป ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบจังหวัดอุบลราชธานีตามหลักอิทธิบาท 4

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ	4.55	0.34	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.53	0.43	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์	4.59	0.40	มากที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	4.55	0.33	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข 4 ด้าน โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอ ปัญหาความต้องการของท้องถิ่น	4.62	0.54	มากที่สุด
2. ท่านมีความพอใจในการร่วมคิดและตัดสินใจกำหนด แนวทางการพัฒนาชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น	4.57	0.54	มากที่สุด
3. ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และ แผนงานต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน	4.58	0.54	มากที่สุด
4. ท่านมีความพอใจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือก โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปพัฒนาชุมชน	4.54	0.58	มากที่สุด
5. ท่านมีความพอใจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	4.53	0.57	มากที่สุด
6. ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้อง กับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	4.48	0.56	มาก
7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคยสอบถามความพอใจ ในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ	4.57	0.52	มากที่สุด
8. ความพอใจของท่านหรือชุมชนได้รับการบรรจุใน โครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.53	0.52	มากที่สุด
โดยรวม	4.55	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล แสนสุข ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือท่าน ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น รองลงมาคือท่านได้ร่วมกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และแผนงานต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรม ของชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้เข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรม ต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความพยายามเข้ามาร่วมหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.43	0.52	มาก
2. ท่านพยายามมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.47	0.53	มาก
3. ท่านได้ชักชวนพยายามให้คนในชุมชนบริจาคเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น	4.53	0.53	มากที่สุด
4. ท่านมีความพยายามที่จะเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.54	0.53	มากที่สุด
5. ท่านมีความพยายามเข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้น	4.54	0.54	มากที่สุด
6. ท่านมีความพยายามเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.51	0.53	มากที่สุด
7. ท่านพยายามเข้าร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น	4.51	0.53	มากที่สุด
8. ท่านพยายามมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	4.67	2.55	มากที่สุด
โดยรวม	4.53	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ รองลงมาคือ ท่านได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้เข้ามาร่วมหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์

ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เอาใจใส่ในการจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นวัตถุประสงค์ของ เช่น เครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ สำหรับการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น	4.64	0.51	มากที่สุด
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เอาใจใส่ในการจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณสุขโภชนาการงานด้านการศาสนา และงานด้านการศึกษา ให้กับประชาชนในท้องถิ่น	4.56	0.52	มากที่สุด
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เอาใจใส่ในการจ่ายค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	4.58	0.53	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นวัตถุประสงค์ของ เช่น เครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จ่ายค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณสุขโภชนาการงานด้านการศาสนา และงานด้านการศึกษา ให้กับประชาชนในท้องถิ่น

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เปิดโอกาสให้ท่านเข้ามาร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น	4.53	0.56	มากที่สุด
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผลแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนา	4.48	.54	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการใช้งานงบประมาณพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	4.57	0.53	มากที่สุด
4. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	4.55	0.52	มากที่สุด
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	4.58	0.53	มากที่สุด
6. ท่านมีส่วนร่วมในตรวจสอบการประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	4.59	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.55	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการประเมินผลแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนา

4.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามเพศ

(n=392)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4	เพศชาย		เพศหญิง		t	sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ	4.52	0.36	4.57	0.33	-1.329	0.717
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.49	0.34	4.54	0.47	-1.370	0.784
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับ ผลประโยชน์	4.55	0.46	4.62	0.37	-1.437	0.084
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและ ประเมินผล	4.52	0.38	4.56	0.31	-1.051	0.895
5. รวมรายด้าน	5.52	0.32	4.57	0.27	-1.640	0.476

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสน สุขตำบลแสนสุข	น้อยกว่า 21 ปีขึ้นไป		21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี		61 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ วางแผนตัดสินใจ	3.56	0.95	4.66	0.23	4.56	0.26	4.44	0.33	4.55	0.30	4.39	0.42
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	3.60	0.96	4.60	0.52	4.54	0.18	4.47	0.31	4.50	0.29	4.40	0.44
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ จัดสรรรับผลประโยชน์	3.75	0.90	4.70	0.33	4.60	0.34	4.50	0.44	4.53	0.33	4.50	0.53
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามและประเมินผล	3.68	0.95	4.61	0.25	4.58	0.26	4.50	0.32	4.51	0.38	4.41	0.38
5. ภาพรวมการมีส่วนร่วมฯ	3.65	0.93	4.64	0.19	4.57	0.17	4.48	0.30	4.52	0.23	4.42	0.26

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามอายุ พบว่า อายุมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม แตกต่างกันไปไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามอายุ

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข อำเภอวา รินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี	แหล่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการมีส่วนร่วม ในการวางแผนตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	10.889	5	2.178	23.865	.000*
	ภายในกลุ่ม	35.226	386	.091		
	รวม	46.115	391			
2. ด้านการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	8.079	5	1.616	9.474	.000*
	ภายในกลุ่ม	65.835	386	.171		
	รวม	73.914	391			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ จัดสรรรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	8.465	5	1.693	11.557	.000*
	ภายในกลุ่ม	56.544	386	.146		
	รวม	65.009	391			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	7.081	5	1.416	14.375	.000*
	ภายในกลุ่ม	38.027	386	.099		
	รวม	45.107	391			
5. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	8.453	5	1.691	26.348	.000*
	ภายในกลุ่ม	24.768	386	.064		
	รวม	33.222	391			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามอายุพบว่า ประชาชนในทุกระดับอายุ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการจัดทำ แผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับอายุ	\bar{X}	น้อยกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	น้อยกว่า21ปี	3.56	-					
ด้านการมีส่วนร่วม ในการวางแผน ตัดสินใจ	21-30 ปี	4.66	-1.10151*	-				
	31-40 ปี	4.56	1.00667*	-.09484*	-			
	41-50 ปี	4.44	.88176*	-.21976*	-.12492*	-		
	51-60 ปี	4.55	.98810*	-.11342*	-.01858	.10634	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.39	82813*	-.27339*	-.17855	-.05363	-.15997	-

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลการเปรียบเทียบ เมื่อทดสอบความแตกต่างของด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 10 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับอายุน้อยกว่า 21 ปี 41-50 ปี และกลุ่มระดับอายุ 61 ปีขึ้นไป

กลุ่มระดับอายุ 31-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับอายุ 21-30 ปี 41-50 ปี และ 61 ปีขึ้นไป

กลุ่มระดับอายุ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอายุ 31-40 ปี

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับอายุ	\bar{X}	น้อยกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	น้อยกว่า21 ปี	3.60	-					
ด้านการมีส่วนร่วมใน การดำเนินการ	21-30 ปี	4.60	.99811*	-				
	31-40 ปี	4.54	.93310*	-.06501	-			
	41-50 ปี	4.47	.87035*	-.12775*	-.06275	-		
	51-60 ปี	4.50	.89360*	-.10451	-.03950	.02325	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.40	.79688*	-.20123	-.13623	-.07348	-.09673	-

จากตารางที่ 4.15 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-30 ปี และ 31-40 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับอายุน้อยกว่า 21 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป

กลุ่มระดับอายุ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่ากลุ่มระดับอายุ 21-30 ปี

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับอายุ	\bar{X}	น้อยกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	น้อยกว่า21 ปี	3.75	-					
ด้านการมีส่วนร่วมใน	21-30 ปี	4.70	.95488*	-				
การจัดสรรรับ	31-40 ปี	4.60	.85841*	-.09647*	-			
ผลประโยชน์	41-50 ปี	4.50	.75450*	-.20038*	-.10391	-		
	51-60 ปี	4.53	.78175*	-.17314*	-.07667	.02724	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.50	.75000*	-.20488	-.10841	-.00450	-.03175	-

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการเปรียบเทียบ เมื่อทดสอบความแตกต่างของด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับอายุน้อยกว่า 21 ปี 41-50 ปี และกลุ่มระดับอายุ 60 ปีขึ้นไป

กลุ่มระดับอายุ 31-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่ม ระดับอายุ 41-50 ปี

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับอายุ	\bar{X}	น้อยกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	น้อยกว่า21 ปี	3.68	-					
ด้านการมีส่วนร่วมใน	21-30 ปี	4.61	.92927*	-				
การติดตามและ	31-40 ปี	4.58	.89664*	.03263	-			
ประเมินผล	41-50 ปี	4.50	.82151*	-.10776*	-.07513	-		
	51-60 ปี	4.51	.82837*	-.10090	-.06827	.00686	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.41	.72917*	-.20011	-.16748	-.09234	-.09921	-

จากตารางที่ 4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบ เมื่อทดสอบความแตกต่างของด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับอายุน้อยกว่า 21 ปี 41-50 ปี และ 60 ปีขึ้นไป

กลุ่มระดับอายุ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่า 21-30 ปี

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 รวมทุกด้าน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับอายุ	\bar{X}	น้อยกว่า 21 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
รวมทุกด้าน	น้อยกว่า21 ปี	3.65	-					
	21-30 ปี	4.64	.99594*	-				
	31-40 ปี	4.57	.92371*	-.07224*	-			
	41-50 ปี	4.48	.83203*	-.16391*	-.09168*	-		
	51-60 ปี	4.52	.87295*	-.12299*	-.05075	.04092	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.42	.77604*	-.21990*	-.14767	-.05599	.09691	-

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 10 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับอายุน้อยกว่า 21 ปี 41-50 ปี และอายุ 60 ขึ้นไป

กลุ่มระดับอายุ 31-40 ปี และ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับอายุ 41-50 ปี และ 60 ปีขึ้นไป

กลุ่มระดับอายุ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่ากลุ่มระดับอายุ 31-40 ปี

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข	(n=392)											
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.		อนุปริญญา/ปวส.		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ	4.10	0.58	4.30	0.76	4.26	0.39	4.61	0.23	4.62	0.25	4.66	0.23
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.17	0.60	4.27	0.53	4.38	0.48	4.55	0.18	4.57	0.45	4.63	0.22
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์	4.11	0.69	4.46	0.63	4.44	0.49	4.64	0.33	4.64	0.33	4.70	0.30
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	4.03	0.48	4.48	0.63	4.35	0.49	4.59	0.23	4.60	0.26	4.68	0.18
5. รวมทุกด้าน	4.10	0.48	4.38	0.61	4.36	0.43	4.60	0.16	4.61	0.19	4.67	0.18

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยภาพรวม แตกต่างกันไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ วางแผนตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	9.447	5	1.889	19.889	.000*
	ภายในกลุ่ม	36.668	386	.095		
	รวม	46.115	391			
2. ด้านการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	4.832	5	.966	5.400	.000*
	ภายในกลุ่ม	69.082	386	.179		
	รวม	73.914	391			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ จัดสรรรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	6.970	5	1.394	9.271	.000*
	ภายในกลุ่ม	58.039	386	.150		
	รวม	65.009	391			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	8.047	5	1.609	16.762	.000*
	ภายในกลุ่ม	37.060	386	.096		
	รวม	45.107	391			
7. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	7.040	5	1.408	20.760	.000*
	ภายในกลุ่ม	26.181	386	.068		
	รวม	33.222	391			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับการศึกษาใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยม ตอนต้น	มัธยม ตอน ปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา /ปวส.	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
	ประถมศึกษา	4.10	-					
ด้านการมีส่วนร่วม ในการวางแผน ตัดสินใจ	มัธยมตอนต้น	4.30	.19286	-				
	มัธยมตอนปลาย/ปวช.	4.26	.15389	-.03897	-			
	อนุปริญญา/ปวส.	4.61	.50758*	.31473*	.35370*	-		
	ปริญญาตรี	4.62	.51732*	.32447*	.36344*	.00974	-	
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.66	.56161*	.36875*	.40772*	.05402	.04428	-

จากตารางที่ 4.21 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 9 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับประถมศึกษา

กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับมัธยมตอนต้น

กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับมัธยมตอนปลาย/ปวช.

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยม ตอนต้น	มัธยม ตอน ปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
	ประถมศึกษา	4.17	-					
	มัธยมตอนต้น	4.27	.10238	-				
ด้านการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ	มัธยมตอนปลาย/ปวช.	4.38	.21341	.11103	-			
	อนุปริญญา/ปวส.	4.55	.38389*	.28151*	.17048	-		
	ปริญญาตรี	4.57	.40537*	.30299*	.19196*	.02148	-	
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.63	.45863*	.35625*	.24522*	.07474	.05326	-

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี ปลายกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับระดับการศึกษาประถมศึกษา

กลุ่มระดับระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข	ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศีกษา	มัธยมตอนต้น	มัธยมตอนปลาย/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	ประถมศึกษา	4.11	-					
ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์	มัธยมตอนต้น	4.46	.35556*	-				
	มัธยมตอนปลาย/ปวช.	4.44	.33007*	-.02549	-			
	อนุปริญญา/ปวส.	4.64	.53272*	.17717	.20266*	-		
	ปริญญาตรี	4.64	.53846*	.18291	.20840*	.00574	-	
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.70	.58889*	.23333	.25882*	.05616	.05043	-

จากตารางที่ 4.23 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับประถมศึกษา มัธยมตอนต้น และมัธยมตอนปลาย/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับมัธยมตอนปลาย/ปวช.

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข	ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประณมศึกษา	มัธยมตอนต้น	มัธยมตอนปลาย/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	ประถมศึกษา	4.03	-					
ด้านการมีส่วนร่วม	มัธยมตอนต้น	4.48	44365*	-				
ในการติดตามและประเมินผล	มัธยมตอนปลาย/ปวช.	4.35	.31816*	-.12549	-			
	อนุปริญญา/ปวส.	4.59	.55621*	.11256	.23805*	-		
	ปริญญาตรี	4.60	.56787*	.12422	.24971*	.01166	-	
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.68	.64365*	.20000	.32549*	.08744	.07578	-

จากตารางที่ 4.24 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับประถมศึกษา มัธยมตอนต้น และมัธยมตอนปลาย/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับมัธยมตอนปลาย/ปวช.

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 รวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึ ษา	มัธยม ตอนต้น	มัธยม ตอน ปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา /ปวส.	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
	ประถมศึกษา	4.10	-					
	มัธยมตอนต้น	4.38	.27361*	-				
รวมทุกด้าน	มัธยมตอนปลาย/ปวช.	4.36	.25388*	-.01973	-			
	อนุปริญญา/ปวส.	4.60	.49510*	.22149*	.24122*	-		
	ปริญญาตรี	4.61	.50726*	.23364*	.25338*	.01216	-	
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.67	.56319*	.28958*	.30931*	.06809	.05594	-

จากตารางที่ 4.25 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 11 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับประถมศึกษา มัธยมตอนต้น และมัธยมตอนปลาย/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับ มัธยมตอนต้น

กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับมัธยมตอนปลาย/ปวช.

ตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ		พนักงาน บริษัทเอกชน		รับจ้าง ทั่วไป		ธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกร		นักเรียน/นักศึกษา		อื่นๆ	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ วางแผนตัดสินใจ	4.53	0.22	4.46	0.26	4.25	0.46	4.63	0.29	4.35	0.29	4.63	0.34	4.25	0.16
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	4.49	0.20	4.46	0.24	4.36	0.47	4.56	0.28	4.50	0.30	4.56	0.52	4.25	0.38
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ จัดสรรรับผลประโยชน์	4.52	0.28	4.53	0.27	4.33	0.72	4.66	0.33	4.46	0.37	4.66	0.41	4.44	0.50
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามและประเมินผล	4.55	0.24	4.46	0.27	4.49	0.43	4.59	0.29	4.42	0.36	4.59	0.34	4.16	0.40
5. รวมทุกด้าน	4.53	0.17	4.48	0.20	4.35	0.45	4.61	0.23	4.43	0.25	4.61	0.30	4.27	0.26

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามอาชีพ

ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4		แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	5.471	6	.912	8.636	.000*	
	ภายในกลุ่ม	40.644	385	.106			
	รวม	46.115	391				
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	1.560	6	.260	1.383	.220	
	ภายในกลุ่ม	72.354	385	.188			
	รวม	73.914	391				
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3.618	6	.603	3.781	.001*	
	ภายในกลุ่ม	61.391	385	.159			
	รวม	65.009	391				
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.309	6	.385	3.463	.002*	
	ภายในกลุ่ม	42.798	385	.111			
	รวม	45.107	391				
7. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2.783	6	.464	5.868	.000*	
	ภายในกลุ่ม	30.438	385	.079			
	รวม	33.222	391				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนในทุกอาชีพ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตเทศบาล แสนสุข	อาชีพ	\bar{X}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท	รับจ้าง ทั่วไป	ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	นักเรียน/ นักศึกษา	อื่น ๆ
ด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผนตัดสินใจ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4.53	-						
	พนักงาน บริษัทเอกชน	4.46	-0.6696	-					
	รับจ้างทั่วไป	4.25	-28571*	-21875*	-				
	ธุรกิจส่วนตัว	4.63	.10317	.17014*	.38889*	-			
	เกษตรกร	4.35	-17761*	-11064	.10811	-28078*	-		
	นักเรียน/ นักศึกษา	4.63	.09854*	.16551*	.38426*	-.00463	.27615*	-	
	อื่นๆ	4.25	-28571*	-21875	.00000	-.38889*	-.10811	-.38426*	-

จากตารางที่ 4.28 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 13 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป เกษตรกรและอื่นๆ

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวและนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวและนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

กลุ่มอาชีพเกษตรกร และอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร

กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา

ตารางที่ 4.29 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	อาชีพ	\bar{X}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท	รับจ้าง ทั่วไป	ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตร กรรม	นักเรียน/ นักศึกษา	อื่นๆ
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4.52	-						
	พนักงาน บริษัทเอกชน	4.53	.00149	-					
ด้านการมีส่วนร่วมในการ จัดสรรรับผลประโยชน์	รับจ้างทั่วไป	4.33	-.19643	-.19792	-				
	ธุรกิจส่วนตัว	4.66	.13690	.13542	.33333*	-			
	เกษตรกรรม	4.46	-.06129	-.06278	.13514	-.19820	-		
	นักเรียน/ นักศึกษา	4.68	.13845*	.13696	.33488*	.00154	.19974*	-	
	อื่นๆ	4.44	-.08532	-.08681	.11111	-.22222	-.02402	-.22377	-

จากตารางที่ 4.29 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวและนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกรรม

ตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	อาชีพ	\bar{X}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท	รับจ้าง ทั่วไป	ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตร กรรม	นักเรียน/ นักศึกษา	อื่นๆ
ด้านการมีส่วนร่วมใน การติดตามและ ประเมินผล	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4.55	-						
	พนักงาน บริษัทเอกชน	4.46	-0.09077	-					
	รับจ้างทั่วไป	4.49	-0.06878	.02199	-				
	ธุรกิจส่วนตัว	4.59	.03924	.13002	.10802	-			
	เกษตรกรรม	4.42	-0.13610	-0.04533	-0.06732	-0.17534*	-		
	นักเรียน/ นักศึกษา	4.59	.03847	.12924*	.10725	-0.00077	.17457*	-	
	อื่นๆ	4.16	-.39286*	-.30208	-.32407*	-.43210*	-.25676	-.43133*	-

จากตารางที่ 4.30 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลจำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมและอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา

ตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 รวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข	อาชีพ	\bar{X}	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท	รับจ้าง ทั่วไป	ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	นักเรียน/ นักศึกษา	อื่น ๆ
รวมทุกด้าน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4.53	-						
	พนักงาน บริษัทเอกชน	4.48	-.04632	-					
	รับจ้างทั่วไป	4.35	-.17190*	-.12558	-				
	ธุรกิจส่วนตัว	4.61	.08775	.13407	25965*	-			
	เกษตรกร	4.43	-.09150	-.04519	.08039	-.17925*	-		
	นักเรียน/ นักศึกษา	4.61	.08678*	.13310*	.25868*	-.00096	.17829*	-	
	อื่นๆ	4.27	-.25291*	-.20660	-.08102	-.34066*	-.16141	-.33970*	-

จากตารางที่ 4.31 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 10 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษาและรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไปและอื่นๆ

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวและนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

กลุ่มอาชีพเกษตรกรและอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร

กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา

ตารางที่ 4.32 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามรายได้

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นใน เขตเทศบาลแสนสุข	(n=392)									
	ไม่เกิน 10,000 บาท		10,001 - 20,000 บาท		20,001- 30,000 บาท		30,001 - 40,000 บาท		40,001 บาทขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผนตัดสินใจ	4.14	0.47	4.62	0.27	4.53	0.22	4.58	0.23	4.71	0.48
2. ด้านการมีส่วนร่วมใน การดำเนินการ	4.43	0.42	4.55	0.47	4.58	0.18	4.58	0.16	4.65	0.47
3. ด้านการมีส่วนร่วมใน การจัดสรรรับผลประโยชน์	4.50	0.49	4.65	0.38	4.52	0.29	4.80	0.17	4.66	0.47
4. ด้านการมีส่วนร่วมใน การติดตามและประเมินผล	4.43	0.49	4.60	0.26	4.57	0.21	4.60	0.11	4.70	0.47
5. รวมรายด้าน	4.44	0.41	4.60	0.22	4.55	0.18	4.64	0.14	4.68	0.45

จากตารางที่ 4.32 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามรายได้ พบว่า รายได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม แตกต่างกันไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามรายได้

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นใน เขตเทศบาลแสนสุข	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผนตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3.122	4	.781	7.027	.000*
	ภายในกลุ่ม	42.992	387	.111		
	รวม	46.115	391			
2. ด้านการมีส่วนร่วมใน การดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	1.457	4	.364	1.946	.102
	ภายในกลุ่ม	72.457	387	.187		
	รวม	73.914	391			
3. ด้านการมีส่วนร่วมใน การจัดสรรผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2.282	4	.570	3.519	.008*
	ภายในกลุ่ม	62.727	387	.162		
	รวม	65.009	391			
4. ด้านการมีส่วนร่วมใน การติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.163	4	.541	4.873	.001*
	ภายในกลุ่ม	42.944	387	.111		
	รวม	45.107	391			
5. รวมรายด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2.026	4	.506	6.283	.000*
	ภายในกลุ่ม	31.196	387	.081		
	รวม	33.222	391			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.33 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามรายได้ พบว่า ประชาชนในทุกด้านตามรายได้ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน

ตารางที่ 4.34 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข	รายได้	\bar{X}	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001- 40,000 บาท	40,000 บาทขึ้นไป
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ	ไม่เกิน 10,000 บาท	4.41	-				
	10,001- 20,000 บาท	4.62	.20624*	-			
	20,001-30,000 บาท	4.53	.12206*	-.08418	-		
	30,001-40,000 บาท	4.58	.17206	-.03418	.05000	-	
	40,001 บาทขึ้นไป	4.71	.30331	.09707	.18125	.13125	-

จากตารางที่ 4.34 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ จำแนกตามกลุ่มรายได้เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ กลุ่มรายได้ 10,001 – 20,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

ตารางที่ 4.35 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	รายได้	\bar{X}	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001- 40,000 บาท	40,000 บาทขึ้นไป
ด้านการมีส่วนร่วม ในการจัดสรรรับ ผลประโยชน์	ไม่เกิน10,000 บาท	4.50	-				
	10,001- 20,000 บาท	4.65	.15044*	-			
	20,001-30,000 บาท	4.52	.02667	-.12378*	-		
	30,001-40,000 บาท	4.80	.30000*	.14956	.27333	-	
	40,000 บาทขึ้นไป	4.66	.16667	.01622	.14000	-.13333	-

จากตารางที่ 4.35 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ จำแนกตามกลุ่มรายได้เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มรายได้ 10,001 – 20,000 บาทและ 30,001 – 40,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

กลุ่มรายได้ 20,001 – 30,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มรายได้ 10,001 – 20,000 บาท

ตารางที่ 4.36 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข	รายได้	\bar{X}	ไม่เกิน	10,001–	20,001–	30,001–	40,000
			10,000	20,000	30,000	40,000	บาทขึ้นไป
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	ไม่เกิน10,000 บาท	4.43	-				
	10,001– 20,000 บาท	4.60	.16966*	-			
	20,001-30,000 บาท	4.57	.13863*	-.03103	-		
	30,001-40,000 บาท	4.60	.16863	-.00103	.03000	-	
	40,000 บาทขึ้นไป	4.70	.27696	.10730	.13833	.10833	-

จากตารางที่ 4.36 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามกลุ่มรายได้เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มรายได้ 10,001 – 20,000 บาทและ 20,001 – 30,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

ตารางที่ 4.37 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 รวมทุกด้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่

(n=392)

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขต เทศบาลแสนสุข	รายได้	\bar{X}	ไม่เกิน	10,001–	20,001–	30,001–	40,000
			10,000 บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	40,000 บาท	บาทขึ้นไป
รวมรายด้าน	ไม่เกิน10,000 บาท	4.44	-				
	10,001– 20,000 บาท	4.60	.16384*	-			
	20,001-30,000 บาท	4.55	.11055*	-.05329	-		
	30,001-40,000 บาท	4.64	.19951*	.03567	.08896	-	
	40,000 บาทขึ้นไป	4.68	.24326	.07942	.13271	.04375	-

จากตารางที่ 4.37 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างรวมทุกด้าน จำแนกตามกลุ่มรายได้เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มรายได้ 10,001 – 20,000 บาท 20,001 – 30,000 บาท และ 30,001 – 40,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

ตารางที่ 4.38 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ลำดับ	สมมติฐาน	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	เพศ	0.476	ไม่แตกต่าง
2	อายุ	0.000*	แตกต่าง
3	ระดับการศึกษา	0.000*	แตกต่าง
4	อาชีพ	0.000*	แตกต่าง
5	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.000*	แตกต่าง

จากตารางที่ 4.38 สรุปผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และได้รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4
 ตารางที่ 4.39 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนา	ความถี่
1.	พยายามให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบ	7
2.	ควรมีกิจกรรมที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมมากขึ้นและให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในการตรวจสอบได้	4
3	ควรเอาใจใส่ในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการต่างๆของชุมชน	3
4	ควรสำรวจความพอใจในการจัดทำแผนพัฒนาด้านสาธารณสุขปโภค	9
5	แผนพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน ควรได้รับการพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการที่ชุมชนได้เสนอไป	3
	รวม	26

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 มีความถี่สูงสุดโดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าด้านที่มากที่สุดได้แก่ ควรสำรวจความพอใจในการจัดทำแผนพัฒนาด้านสาธารณสุขปโภค ความถี่ 9 รองลงมาได้แก่ พยายามให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบ ความถี่ 7 ควรมีกิจกรรมที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมมากขึ้นและให้ความสำคัญในการจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นในการตรวจสอบได้ ความถี่ 4 และ ควรเอาใจใส่ในการจัดสรรงบประมาณ
สนับสนุนโครงการต่างๆของชุมชน แผนพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน และควรได้รับการพิจารณาบรรจุไว้ใน
แผนพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการที่ชุมชนได้เสนอไป ความถี่ 3

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเปรียบเทียบของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ตามหลักอิทธิบาท 4 และเพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยวิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20,429 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 392 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่ (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะเปรียบเทียบหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 392 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 66.6 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 ประกอบอาชีพพนักงานเรียน/นักศึกษา จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 กับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

ผลของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ได้แก่ 1) พยายามให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบ 2) ควรมีกิจกรรมที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมมากขึ้นและให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในการตรวจสอบได้ 3) ควรเอาใจใส่ในการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่างๆของชุมชน 4) ควรสำรวจความพอใจในการจัดทำแผนพัฒนาด้านสาธารณสุขปโภค 5) แผนพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน ควรได้รับการพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการที่ชุมชนได้เสนอไป

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย จากผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันกวี คุ่มคง (2557) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ สืบเพ็ชร์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจกล่าวได้ว่าในเขตเทศบาลแสนสุขนั้น ประชาชนที่อยู่ในชุมชนส่วนใหญ่ได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อมเป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนที่มุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้กับประชาชน ไม่ว่าจะผ่านทางการจัดกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณจากทางท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา หรือการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย จึงทำให้ระดับการประเมินผลความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ออกมาในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยขออภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจมาก การทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น การเสนอปัญหาความต้องการและแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ตรงกับความต้องการของประชาชน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับผู้นำชุมชนนำชุมชนหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนตัดสินใจเลือกแผนงานหรือโครงการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวดี ไกรสกุลและจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2558)

ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล บางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ญัฐศรีณย์ อารยะพงศ์ (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลอู่ป่า อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ด้านการตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากปัญหาคือประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาจึงมีผู้เข้าประชุมน้อยไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

2. จากผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมของเทศบาลมาก เช่น มีส่วนร่วมในการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติการแสดงความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นขณะดำเนินโครงการการวางแผนและร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น เมื่อโครงการเกิดปัญหาให้ความร่วมมือดำเนินโครงการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่วางไว้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนชุมชนเป็นคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นเช่นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนรวมถึงการร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมต่างๆในการดำเนินการจัดทำแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำแผนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการตามแผนการดำเนินงานหรือตามระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนดและมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือต่อหน่วยงานและองค์กรต่างๆที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญาพร พรหมชื่อ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการะบวนการทำงานของท้องถิ่น ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ สุธิมา เทพวงศ์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านการร่วมปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากมีประชาชนส่วนน้อยที่ได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอนดำเนินงานอย่างจริงจัง เพราะส่วนใหญ่การดำเนินงานผ่านรูปแบบคณะกรรมการซึ่งเป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับประชาชนทั้งหมด

3. จากผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเทศบาลแสนสุขมีการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนให้พื้นที่ที่ได้รับบริการที่ดีขึ้นตามสมควรโดยประชาชนได้รับผลประโยชน์จากโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานโครงการด้านการพัฒนาสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตโครงการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีโครงการ

ด้านโครงการด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ซึ่งการด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญา รวมทั้งมีส่วนในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ตามโครงการวิจัยด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและโครงการรวมกลุ่มอาชีพในแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา เฉลียวชาติ (2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก และไม่ถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐศรีณย์ อารยะ พงศ์ (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลอู่ป่า อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

4. จากผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่เทศบาลแสนสุขให้ความสำคัญในด้านการประเมินผลเนื่องจากประชาชนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในด้านการประเมินผลเนื่องจากประชาชนเข้าใจประเมินผลการติดตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาการติดตามผลการดำเนินงานหรือโครงการตามระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนดไว้การมีส่วนร่วมในการควบคุมการตรวจสอบแผนงานหรือโครงการการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนการมีส่วนร่วมเสนอชื่อกรรมการติดตามตรวจสอบร่วมทำสรุปผลการดำเนินงานจัดทำรายงานเสนอผลการดำเนินงานต่อเทศบาล ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดการประเมินผลเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงาน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ กอบบัวกลาง (2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

5.2.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ สืบเพ็ชร์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร พบว่า พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วม

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอประเทวี จังหวัดชุมพร ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิมา เทพวงศ์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา กังสดาลย์. (2557) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ สืบเพ็ชร์. (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอประเทวี จังหวัดชุมพร พบว่า พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอประเทวี จังหวัดชุมพร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิมา เทพวงศ์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรนภา คงหอม. (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา อำเภอพะยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา ไม่แตกต่างกันทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุมากหรือน้อย ต่างก็ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกัน ดังนั้น ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน จึงมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ไม่แตกต่าง

3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา กังสดาลย์. (2557) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษามีใช่เป็นตัวแปรของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน แต่สำคัญไปกว่านั้นความเป็นพลเมืองที่มีอยู่ในตัวประชาชนเป็นตัวกำหนดการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเด็จพระ ธรรมเจริญ (2559) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา กังสดาลย์. (2557) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิมา เทพวงศ์ (2562) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา กังสดาลย์. (2557) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ สุธิมา เทพวงศ์ (2562) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีกา 4 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น เช่น การเข้าร่วมประชุมสภาชุมชน การร่วมกำหนดนโยบายการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีกา 4

2. ควรกำหนดนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมกันเสนอรูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องการแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นท้องถิ่นตัวอย่าง

5.3.2 ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ

1. เพิ่มช่องทางส่งเสริมความรู้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้นโดยช่องทางต่างๆ รวมถึงจัดทำข้อมูลเพื่อเผยแพร่ชุมชน การดำเนินงาน หรือเก็บภาพกิจกรรมต่าง ๆ ให้คนภายนอกเข้าถึงได้ และคนภายในสามารถติดตามตรวจสอบได้

2. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจโครงการหรือกิจกรรมของเทศบาล และเปิดโอกาสให้เข้าร่วมรับฟังการแถลงผลงานดำเนินงานการใช้จ่ายงบประมาณให้มากยิ่งขึ้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษา “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกฤษฎีกา 4” มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆดังนี้

1. ศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548

2. ศึกษาวิจัยในลักษณะของงานวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ได้รายละเอียดข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ชัดเจนมากขึ้น

3. ศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการเอื้อประโยชน์ให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). *คู่มือการจัดทาแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ :ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงมหาดไทย. (2542). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- กระทรวงมหาดไทย. (2548). *ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทาแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- โกวิทย์ พวงงาม, (2544). *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย : ปรับวิธีคิด เพิ่มความสามารถ และพลังสร้างสรรค์*.
- โกวิทย์ พวงงาม, (2545) *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ :
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นว่าด้วยทฤษฎี แนวคิด และหลักการ*. กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน*. ม.ป.ท.
- โชคสุข กรกิตติชัย. *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. โดยสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ธันวาคม 2561.
- Hrebiniak, Lawrence G. *ขับเคลื่อนกลยุทธ์ : การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ (Making Strategy Work : Leading Effective Execution and Change)*, แปลโดย จักร ดิงศรัทิตย์. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2551.
- ทงศ์ศักดิ์ คุ่มไชน้ำ . (2534). *การพัฒนาชุมชนเชิงปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- เมธี จันทจารุภรณ์ และสุทธิดา รัตนวาณิชย์พันธ์. (2541). *วิทยาการชุมชน: การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างประชาชน*. นครสวรรค์ : สุขุมและบุตร.
- ทงศ์ศักดิ์ คุ่มไชน้ำและคณะ. (2534). *การพัฒนาชุมชนเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- ธีรพงษ์ แก้วหาวงษ์. *กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง*. พิมพ์ครั้งที่ 9. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2546.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ : 598 Print

- ปรัชญา เวสารัชช์. (2528). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิ่น มุกข์กันต์. (2535). *แนวสอนธรรมะตามหลักสูตรนักธรรมตรี*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พุทธทาสภิกขุ. (2537). *การทำงานที่เป็นสุข*. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา.
- พุทธทาสภิกขุ. (2545). *ขรวาสธรรม, พิมพ์ครั้งที่ 4*, กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ.
- พุทธทาสภิกขุ.(2548). *สุญญตา, พุทธธรรม*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา.
- พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ).(2549). *การทำงานที่เป็นสุข*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ธรรมสภา.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญา นันทภิกขุ). *พจนานุกรมธรรมของท่านปัญญา นันทะ*, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ธรรมสภา, ม.ป.ป.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต).(2545). *ธรรมนุญชีวิต, พิมพ์ครั้งที่ 4*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุต ปยุตโต). (2553) *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ 19*, กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอสอาร์พริ้นติ้งแมสโปรดักส์จำกัด.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต). (2551). “*ธรรมในใจของนักบริหารไฮโซ*”, หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, (ฉบับวันที่ 20 มิถุนายน 2551).
- พระเทพดิลก. (2548). *ธรรมะเพื่อชีวิต*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา.
- พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคลโล). (2545). *ความสำเร็จหลักธรรมสู่ความสำเร็จและสันติสุข*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา.
- พระอุปติสเถระ, วิมุตติมรรค*, แปลโดย พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต). (2544). และ คณะ, พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สยาม.
- พิฑูร มลิวัลย์. (2540). *แบบเรียนวิชาธรรมและนักธรรมชั้นตรี*, กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- “*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*” (11 ตุลาคม 2540). ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 114 ตอนที่ 55 ก, 70.
- “*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*” (24 สิงหาคม 2550). ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 101-111.
- “*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*” (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 69-70.
- วันชัย วัฒนศัพท์และคณะ. (2551) “*คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม*” ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริภัณฑ์.

วิทย์ วิศทเวทย์ และเสฐียรพงษ์ วรรณปก.(2544). *หนังสือเรียนวิชาพระพุทธศาสนาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*, กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

วิเชียร ชาบุตรบุญชริก.(2535). *พุทธศาสตร์*, กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2541). *คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา*, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาเมฆกุฎราชวิทยาลัย.

สนอง วรอุไร. (2550). *ทำชีวิตให้ได้ดีและมีสุข*, พิมพ์ครั้งที่ 10, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อัมรินทร์.

สถาบันประปวกเกล้า. (2551). *ระบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมระดับจังหวัด. ทำอย่างไรให้เป็นจริง*. กรุงเทพฯ.

สถาบันพระปกเกล้า. (2556). *การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณสำหรับท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2560). *สารนารู้อ์เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ชุด การปฏิรูปประเทศและการปกครองส่วนท้องถิ่น*.

แสงอรุณ โปร่งธนะ. (2539). *พุทธศาสตร์*, กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายเอกสารตำรา สำนักส่งเสริมวิชาการ สถาบันราชภัฏธนบุรี.

อคิน ธิพัฒน์. *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, 2527

อมร โสภณวิเชษฐวงศ์ และกวี อิสริวรรณ.(2535). *หนังสือเรียนสังคมศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นปีที่ 1 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533*, กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง. (2537). *ภาวะผู้นำ (Leadership)*, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

จุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี*. ค้นคว้าอิสระ, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ชมัยพร ชมกุม. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์, หลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์,คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ฐิติอสิณา ใจเพียร.(2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน* : ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น.ค้นคว้าอิสระ,หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ณัฐศรีณย์ อารยะพงศ์. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลอู่ป่าด อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ*.ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ธนวัฒน์ คำภีลานนท์. (2550). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- นัยนา ปานศาสตร์. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลไชยเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์, หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ. (2545). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- เนตรนภา คงหอม. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์*. ค้นคว้าอิสระ, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐแนวใหม่,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปวีณา วีรยางกูร. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัญญา เฉลิวชาติ. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์, หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปรีดา เจษฎารางกุล. (2550). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคตอำเภอลาดกุกา จังหวัดปทุมธานี*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ปรียาภรณ์ พรมชื่น. (2564). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา*. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรัญญา กังสดาลย์. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์. (2540). *ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการครอบครัวและชุมชนพัฒนา: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนดวงแข เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันกวี คุ่มคง. (2557). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอกะปง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเด็จ หริ้มเจริญ. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สรารุช สืบเพ็ชร์. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร*. วิทยานิพนธ์, หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคาม.
- สุจินต์ ดาววีระกุล. (2527). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนา หมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัดของจังหวัด นครสวรรค์ ประจำปี 2527*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุวัฒน์ ไกรสกุลและจุฑาภรณ์ คงรักษ์กนิ. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สุธิมา เทพวงศ์. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ*. หลักสูตร

รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

อดิสรณ์ ชัดสีใส. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่*. ค้นคว้าอิสระ, หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อรพินธ์ สุทธิพันธ์. (2534). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อารีญา บุญเปลื้อง. (2549). *การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ : เปรียบเทียบชาวไทยพื้นราบกับชาวไทยภูเขา*. ค้นคว้าอิสระ, หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

3. เอกสารสนทหะอิเล็กทรอนิกส์

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2563). *ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [ออนไลน์]*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). *การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2564, จาก <http://www.thailocalgov.net/menu4.1.thme>

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). *คู่มือการจัดทาแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ:

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548. (2548). เข้าถึงได้จาก https://www.phuketcity.go.th/files/com_networknews/2020-08_99f194c5dc4cd23.pdf

นิติบัญญัติแห่งชาติ, สภา. (2560). “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560”. เข้าถึงได้จาก :<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/ DATA/PDF/ 2560/A/040/1.PDF>.

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เข้าถึงได้จาก<http://www.saensukubon.go.th/files/dynamiccontent/file-179468-1594611447270958827.pdf>

ปฏิรูปแห่งชาติ, สภา. “รายงานวาระปฏิรูปและวาระพัฒนาด้านต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ”. เข้าถึงได้จาก:http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_news.php?nid=30546#b3. 2557.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2561*. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <http://social.nesdb.go.th/>

5. ภาษาอังกฤษ

Arnstein, Sherry R. (1969). "A Ladder of Citizen Participation," *Journal of the American Planning Association*, Vol. 35, p.216-224.

Cohen, John M. and Uphoff. (1980). "Norman Participation' s Place in Rural Development ; Seeking Clarity through Specificity". *World Development* . 8, p.219-22.

Gibson, C. H. (1991). *A concept analysis of empowerment*. *Journal of Advanced Nursing*, 16, p.354-361.

International Association of Participation- IAP2. (2006). *Planing for Effective Public Participation*. The International Association for Public Participation.

A Module in IAP2' s Certificate Program for Public Participation. Student book. Schermerhorn, J.R,Jr.;Hunt, J. G. & Osborn, R.N. (2000). *Organizational Behaveior*. U.S.A: Fairford, GLO, United Kingdom.

William A. Robson (1954)*The development of localgovernment London* : Allen & Unwin,

William V.Holloway 1951. *Stateand Localgovernment in the United States*. Mc Graw-Hill

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1) พระครูสังฆรักษ์ ทวี อภโย, ดร.

การศึกษา	รัฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต(รัฐศาสตร์)
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ มมร. วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2) ดร.อภิชาติ เหม้อยไรสง

การศึกษา	- ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
	- รป.บ. (การบริหารท้องถิ่น)
	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำแหน่งปัจจุบัน	- ร.ม. (รัฐศาสตร์)
	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง-อาจารย์ประจำสาขาการปกครอง	- รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

3) ดร.อัครเดช นิลโยธิน

การศึกษา	- คอบ. (ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม)
	มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ตำแหน่งปัจจุบัน	- ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตำแหน่ง-อาจารย์ประจำสาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา	- ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา)
	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๕

ที่ อว ๗๙๑๔/ว ๐๔๘๓ วันที่๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่องขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระครูสังฆรักษ์ ทวี ออกโย, ดร.

ด้วย พระธีรศานต์ ฉันทวุฒโฒ (ปัญญาตี) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๒๐๔๕๐๖๑๑๐๐๕ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑/๒๕๖๒ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบล แสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF LOCAL DEVELOPMENT PLANS IN SAENSUK MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBON RATCHATHANI PROVINCE)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๕
 ที่ อว ๗๙๑๔/ว ๐๔๘๓ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.อภิชาติ เหมื่อยไธสง

ด้วย พระธีรคานต์ ฉันทวุฒโฒ (ปัญญาดี) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๒๐๔๕๐๖๑๑๐๐๕ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑/๒๕๖๒ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF LOCAL DEVELOPMENT PLANS IN SAENSUK MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBON RATCHATHANI PROVINCE)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุจริยวัฒน์, ผ.ศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๕

ที่ อว ๗๙๑๔/ว ๐๔๘๓ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.อัครเดช นิละโยธิน

ด้วย พระธีรศักดิ์ ฉันทวุฒิโสม (ปัญญาดี) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๒๐๔๕๐๖๑๑๐๐๕ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑/๒๕๖๒ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF LOCAL DEVELOPMENT PLANS IN SAENSUK MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBOON RATCHATHANI PROVINCE)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจิริวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๙๘๘๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๕๕, ๐๔๓-๒๕๒-๓๕๖

๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีเมืองวารินชำราบ

ด้วย พระธีรศาสน์ ฉนทวุฒิโผ (ปัญญาดี) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๒๐๔๕๐๖๑๑๐๐๕ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑/๒๕๖๒ กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลแสนสุข
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF LOCAL
DEVELOPMENT PLANS IN SAENSUK MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBONRATCHATHANI
PROVINCE)” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออนุญาตให้ผู้วิจัยดังกล่าว แจกและเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขออนุโมทนามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

๒๓ ๓๑ ๒๕๖๔

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย : ๐๔๓ ๒๕๑๔๔๕

ติดต่อประสานงาน : พระมหาวิรุฬ วิโรจน์, ผศ.ดร. ๐๘๘ ๒๖๕๖๘๗๒

ที่ อว ๓๔๑๔/๐๙๙๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๑๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๗๔ / ๐๔๓-๒๕๒-๓๕๖

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายเทศมนตรีตำบลแสนสุข

ด้วย พระธีรคานต์ ฉันทวุฒโธ (ปัญญาดี) เลขทะเบียนนักศึกษา ๒๒๒๐๔๕๐๖๑๑๐๕ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑/๒๕๖๒ กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลแสนสุข
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF LOCAL
DEVELOPMENT PLANS IN SAENSUK MUNICIPALITY WARIN CHAMRAP DISTRICT UBNORRATCHATHANI
PROVINCE)” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออนุญาตให้ผู้วิจัยดังกล่าว แจกและเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขออโมทนามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ได้รับหนังสือแล้ว
ส่งชื่อผู้รับ.....
(.....)
วันที่รับหนังสือ..... 25 พ.ย. 2564

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย : ๐๔๓ ๒๕๑๔๕๕

ติดต่อประสานงาน : พระมหาวิรุฬ วิโรจน์, ผศ.ดร. ๐๘๘ ๒๖๕๖๘๗๒

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยมีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นท่านสามารถตอบข้อคำถามได้อย่างอิสระ และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () ให้ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ

() 1. น้อยกว่า 21 ปี

() 2. 21 - 30 ปี

() 3. 31 - 40 ปี

() 4. 41 - 50 ปี

() 5. 51 - 60 ปี

() 3. 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() 1. ประถมศึกษา	() 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
() 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	() 4. อนุปริญญา/ปวส.
() 5. ปริญญาตรี	() 6. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

() 1. รับราชการ/รัฐสาหกิจ	() 2. พนักงานบริษัทเอกชน
() 3. รับจ้างทั่วไป	() 4. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
() 5. เกษตรกรรม	() 6. นักเรียน/นักศึกษา
() 7. อื่น ๆ (ระบุ).....	

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

() 1. ไม่เกิน 10,000 บาท	() 2. 10,001 - 20,000 บาท
() 3. 20,001 - 30,000 บาท	() 4. 30,001 - 40,000 บาท
() 5. 40,001 บาทขึ้นไป	

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง : ให้ท่านพิจารณาเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวและทำเครื่องหมาย

ลงใน ที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมของท่านมากที่สุด โดยยึดหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ (ฉันทะ)						
1	ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น					
2	ท่านมีความพอใจในการร่วมคิดและตัดสินใจกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น					
3	ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และแผนงานต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน					
4	ท่านมีความพอใจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกโครงการ หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปพัฒนาชุมชน					
5	ท่านมีความพอใจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน					
6	ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคยสอบถามความพอใจในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ					
8	ความพอใจของท่านหรือชุมชนได้รับการบรรจุในโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ (วิริยะ)						
9	ท่านมีความพยายามเข้าร่วมหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
10	ท่านพยายามมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
11	ท่านได้ชักชวนพยายามให้คนในชุมชนบริจาคเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น					
12	ท่านมีความพยายามที่จะเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

ข้อ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
13	ท่านมีความพยายามเข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำขึ้น					
14	ท่านมีความพยายามเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
15	ท่านพยายามเข้าร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น					
16	ท่านพยายามมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่					
ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ (จิตตะ)						
17	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เอาใจใส่ในการจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นวัสดุสิ่งของ เช่น เครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น					
18	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เอาใจใส่ในการจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณูปโภคงานด้าน การศาสนา และงานด้านการศึกษา ให้กับประชาชนในท้องถิ่น					
19	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เอาใจใส่ในการจ่ายค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม					
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (วิมังสา)						
20	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เปิดโอกาสให้ท่านเข้ามามีส่วนควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น					
21	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผลแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนา					
22	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการใช้งบประมาณพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่					
23	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่					

ข้อ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
24	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่					
25	ท่านมีส่วนร่วมในตรวจสอบการประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4

คำชี้แจง : ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ*****

ภาคผนวก จ

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
และการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ตารางแสดงผลรวมการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนและวิธีการคำนวณ

- 1.1 จัดรูปแบบให้สวยงามและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น
- 1.2 ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน
- 1.3 จากนั้นก็นำคะแนนมารวมกันทั้ง 3 คน และคำนวณค่า IOC

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทนผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อนั้น
 N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- โดยที่ +1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หมายเหตุ : ค่า IOC (หรือข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง) ที่สามารถนำไปใช้ได้ คือต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง โดยใส่เครื่องหมาย \surd ลงใน () หรือเติมลงในช่องว่าง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ปวส. ระดับอนุปริญญา
 ปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
4. อาชีพ รับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป
 ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร นักเรียน/นักศึกษา
 อื่นๆ
5. รายได้ บาท/เดือน

การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of Item – Objective Congruence)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต

เทศบาลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักกอิทธิบาท 4
เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วย 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ข้อความ	ระดับการประเมิน			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผล
	+1	0	-1			
1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ (ฉันทะ)						
1.1 ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.2 ท่านมีความพอใจในการร่วมคิดและตัดสินใจกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.3 ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการริเริ่มกำหนด เสนอโครงการ และแผนงานต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.4 ท่านมีความพอใจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำไปพัฒนาชุมชน	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.5 ท่านมีความพอใจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผล
	+1	0	-1			
1.6 ท่านมีความพอใจในการเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคยสอบถามความพอใจในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.8 ความพอใจของท่านหรือชุมชนได้รับการบรรจุในโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ (วิริยะ)						
2.1 ท่านมีความพยายามเข้าร่วมหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.2 ท่านพยายามมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.3 ท่านได้ชักชวนพยายามให้คนในชุมชนบริจาคเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.4 ท่านมีความพยายามที่จะเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผล
	+1	0	-1			
2.5 ท่านมีความพยายามเข้าร่วมปฏิบัติ ตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือ กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดขึ้น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.6 ท่านมีความพยายามเข้าร่วมเป็น กรรมการบริหารงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.7 ท่านพยายามเข้าร่วมเป็นกรรมการใน การดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.8 ท่านพยายามมีส่วนร่วมในการประชา พิจารณ์ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรรับผลประโยชน์ (จิตตะ)						
3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้ เอาใจใส่ในการจัดทำแผนงาน/โครงการที่ มีลักษณะเป็นวัสดุสิ่งของ เช่น เครื่อง อุปโภค บริโภค เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับ การประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อ แจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้ เอาใจใส่ในการจัดทำแผนงาน/โครงการที่ เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณสุขโภชนาการด้าน การศาสนา และงานด้านการศึกษา ให้กับ ประชาชนในท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ข้อความ	ระดับการประเมิน			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผล
	+1	0	-1			
3.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เอาใจใส่ในการจ่ายค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (วิมังสา)						
4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เปิดโอกาสให้ท่านเข้ามาร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น	3	0	0	0	1	ใช้ได้
4.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผลแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนา	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.3 ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้งบประมาณพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.4 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งในของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.5 ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.6 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
ค่า IOC ที่ใกล้ 1 ถือว่า ดี ถ้าต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุงแก้ไข						

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ตามหลักกอิธิบาท 4

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ระดับการประเมิน			คะแนน รวม	ค่า IOC	ผล
		+1	0	-1			
1	ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอ แนะการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขต เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวาริน ชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตาม หลักกอิธิบาท 4 อย่างไร	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

Scale: ALL VARIABLES

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	25

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
p1	68.8667	775.430	.826	.985
p2	69.0000	774.552	.778	.986
p3	68.9000	771.541	.851	.985
p4	68.9000	764.507	.881	.985
p5	68.9333	770.547	.805	.986
p6	68.9333	769.099	.856	.985
p7	69.3333	790.782	.650	.986
p8	69.0667	781.926	.834	.985
a1	69.3667	765.689	.924	.985
a2	69.4667	765.706	.933	.985
a3	69.4333	776.047	.789	.986
a4	69.4667	767.982	.900	.985
a5	69.1667	780.489	.825	.985
a6	69.3333	778.575	.818	.986
a7	69.2000	775.131	.857	.985
a8	69.2667	767.789	.858	.985
i1	69.4667	770.120	.888	.985
i2	69.1000	782.300	.865	.985
i3	69.3000	774.493	.865	.985
f1	69.2667	765.513	.872	.985
f2	69.0333	767.482	.881	.985
f3	69.4333	762.599	.891	.985
f4	69.3667	757.620	.888	.985
f5	69.4000	759.490	.875	.985
f6	69.4000	754.731	.935	.985

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
72.1000	835.886	28.91170	25

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	: พระธีรศานต์ ฉนทวุฑโฒ (ปัญญาดี)
วัน เดือน ปีเกิด	: 21 กุมภาพันธ์ 2532
ที่อยู่ปัจจุบัน	: 99 หมู่2 ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
การศึกษา	
พ.ศ. 2550	: มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบสถ์อินทร์บุรี ตำบลอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
พ.ศ. 2561	: รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์ การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาลัยเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น